

VAN DER LUGT STICHTING

Beleidsplan 2024 - 2028

“Oog voor detail”

Onze missie:

Het (waar mogelijk) verwerven, ontwikkelen, duurzaam beheren, in stand houden van kleinschalige karakteristieke Achterhoekse natuur- en landschapselementen, het verbeteren en uitbreiden van biotopen en vergroten van biodiversiteit en het doorgeven daarvan aan toekomstige generaties.

info@vanderlugtstichting.nl
www.vanderlugtstichting.nl

Beste lezer,

Voor u ligt ons beleidsplan voor de periode **2024 – 2028**.

In dit beleidsplan vertellen wij u graag over onze doelstellingen en onze ambities voor de komende jaren. Die hebben we verwoord in een aantal concrete en meetbare doelstellingen. en daarmee vooral welke concrete koers en plannen wij hebben voor de komende periode.

Daarbij gaan we uit van het reeds ingezette beleid. We denken dat we op de goede weg zitten en willen dat verder uitbouwen. Dat doen we met een grote groep enthousiaste vrijwilligers, die zich niet alleen inzetten voor de werkzaamheden op onze terreinen, maar ook meedenken over hoe we ons als organisatie verder kunnen professionaliseren. Er wordt hard gewerkt voor de natuur en het landschap in de Achterhoek. Graag willen we dit werk op een toekomstbestendige manier voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.

Het is mooi om te zien wat we in de afgelopen periode gerealiseerd hebben. Van het inrichten van nieuwe natuurterreinen, het goed beheren van het bestaande bezit en het samenwerken met en door de vrijwilligers in het veld. We zien dat de biodiversiteit op de eigen terreinen toeneemt. We zien echter ook dat we dit nog onvoldoende monitoren. Daar willen we aan werken.

In de komende periode gaan we per terrein aangegeven welke kernpunten we voor dat terrein van belang vinden en hoe we kunnen volgen of onze acties en werkzaamheden op dat terrein ook daadwerkelijk bijdragen aan een versterking. Zo zal ieder terrein mogelijk zijn eigen speerpunten krijgen; versterken we door gericht beheer de fauna of juist de flora ?

Ook hebben we geconstateerd dat we een goede naam hebben bij de provinciale overheid en bij de grotere collega-natuurorganisaties. Onze naamsbekendheid, laat staan het werk wat we verrichten, is echter nog wat minder bij de lokale overheden en het grote publiek. Daar willen we de komende periode verandering in brengen. Daarbij is het zaak om een goed evenwicht te vinden in publieksvriendelijkheid en het soms niet (volledig) toegankelijk maken van terreinen vanwege de rust die nodig voor de natuurlijke ontwikkeling en de fauna die er een refugium vindt.

We vertrouwen er als bestuur op dat dit beleidsplan een goede verwoording geeft van onze plannen en wensen u als geïnteresseerde veel leesplezier. We hopen bovendien dat wij u ook kunnen enthousiasmeren om ons te steunen, in financiële zin, als vrijwilliger, als belangstellende op diverse sociale media of op andere wijze. Wij, de natuur en het landschap kunnen uw steun heel goed gebruiken.

Leo Molenbroek, voorzitter.

1. Korte historie

De Stichting is in 1963 opgericht, aanvankelijk als restauratie- en publicatiefonds van de Oudheidkundige vereniging de Graafschap onder de statutaire naam G.A. van der Lugt stichting. De naam Van der Lugt stichting wordt gebruikt als werknaam. De stichting heeft (in de jaren '60) ook daadwerkelijk een monument gerestaureerd, namelijk het Spieker Kössink te Winterswijk-Huppel. Ook heeft de stichting in haar bestaan met enige regelmaat uitgaven op het gebied van de streektaal en streekgeschiedenis en lokale projecten op cultureel-historisch terrein financieel ondersteund.

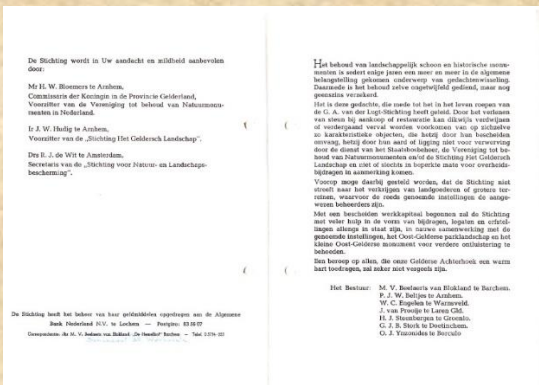
Oprichtingsvergadering mei 1963

Artikel over de oprichting Graafschapbode

Kornspieker Kössink in Huppel
Het eerste restauratieproject van de stichting in de jaren '60. In 2021 is de spieker in eigendom overgedragen aan GL&K

Aanbevelingsbrief bij de oprichting van de stichting

Al betrekkelijk snel na de oprichting verschoven de werkzaamheden van de stichting echter naar het natuurbeheer. In de jaren 60 van de vorige eeuw zorgden de massale ruilverkavelingen voor een kaalslag in het kleinschalige Achterhoekse landschap. De grote terrein beherende natuurorganisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Geldersch Landschap zagen dit met lede ogen aan maar konden daar niets tegen uitrichten. Het was voor deze grote organisaties niet erg efficiënt om kleinschalige landschapselementen aan te kopen en te beheren. Ook een door de provincie Gelderland in het begin van de zestiger jaren opgericht Landschapsfonds voor kleine landschapselementen kwam aanvankelijk niet van de grond. Om die reden benaderden vertegenwoordigers van Staatsbosbeheer in 1965 de toenmalige voorzitter van de stichting of men de helpende hand zou willen bieden. Met inhoudelijke adviezen van Staatsbosbeheer en financiële steun van Rijk en provincie heeft de stichting in de daaropvolgende jaren een tiental kleine natuurterreintjes kunnen verwerven.

Toen de subsidies voor de aankoop van natuurterreinen in de jaren negentig stopten is de stichting met beperkte middelen doorgegaan met wat inmiddels haar kerntaak is geworden, het verwerven, beschermen en beheren van kleinschalige landschapselementen in de Achterhoek.

De stichting is daarbij in een aantal gevallen geholpen door giften, legaten en donaties van particulieren en fondsen. Door het kleinschalige karakter van de stichting, de kenmerken van haar bezittingen en de ondersteuning door toegewijde vrijwilligers onderscheidt zij zich van de grote terrein beherende natuurorganisaties.

De stichting is een door de overheid erkend goed doel en heeft de status van **Culturele ANBI**. De stichting is derhalve vrijgesteld van belastingen. Giften van donateurs, schenkers, legatarissen zijn fiscaal aftrekbaar

.A. van der Lugt Naamgever en medeoprichter

De Stichting is vernoemd naar **Gerardus Albertus van der Lugt** (1879-1966) vanwege zijn grote verdiensten voor het culturele leven van Achterhoek en Liemers. Van der Lugt werkte zelf mee aan de oprichting van de Stichting. G. A. van der Lugt was onderwijzer, afkomstig uit het Liemerse Etten. Hij hield van de streek in al zijn facetten: de mens, zijn historie, zijn taal, zijn cultuur en natuur. Zijn grote liefde voor de natuur komt tot uitdrukking in zijn opvatting: "Ook kleine stukjes bijzondere natuur mogen niet verloren gaan". Ook voor deze percelen is het de moeite waard dat er "iemand zorg voor draagt".

Het grootste deel van zijn leven woonde en werkte Gerardus Albertus van der Lugt in Gelselaar en Borculo. Hij was jarenlang bestuurslid van de Oudheidkundige Vereniging "De Graafschap" en van de "Meester H.W. Heuvelstichting". Tijdens zijn actieve leven heeft Van der Lugt veel in dialect geschreven. Zo had hij tientallen jaren onder meer een vaste wekelijkse column in de toenmalige Geldersch-Overijsselsche Courant onder het pseudoniem "Oet Gelster". Deze artikelen waren meestal in de streektaal van Gelselaar geschreven en zijn later ook in boekvorm uitgegeven. Na zijn dood kwam zijn nalatenschap ten goede aan de stichting waarvan hij de naamgever was.

M.V. Beelaerts van Blokland Initiatiefnemer en 1^e voorzitter

De feitelijke initiatiefnemer, oprichter en eerste voorzitter van de G. A. van der Lugt Stichting is **jonkheer Menno Victor Beelaerts van Blokland**. Hij werd geboren op 10 maart 1913 in Oosterbeek op het landhuis de Hemelse Berg, dat bij de Slag om Arnhem vrijwel volledig is verwoest.

Beelaerts komt uit een familie van bestuurders. Zijn vader was wethouder van de gemeente Renkum en enkele jaren lid van de Tweede Kamer. Zijn grootvader was voorzitter van de Tweede Kamer en zijn oudoom vicepresident van de Raad van State. Na zijn dood schonk de weduwe van Beelaerts van Blokland in de jaren 70 een in Barchem gelegen natuurgebied (Beelaertsbos) aan de stichting.

De naamgever van de Stichting
G. A. van der Lugt
(1879 – 1966)

De oprichter en eerste voorzitter
Jhr. M. V. (Menno) Beelaerts van Blokland
(1913 – 1973)

2. Bestuur en organisatie (of: wat willen we voor organisatie zijn?)

2.1 Het Achterhoekse landschap

Als eigenaar van 15 kleinere natuurterreinen verricht de Van der Lugt stichting met hulp van een enthousiaste groep vrijwilligers veel werk in de oostelijke Achterhoek. De terreinen bestaan uit een grote diversiteit aan 'natuurtypen' die elk hun eigen specifieke beheer nodig hebben. De terreinen bestaan uit houtsingels, vochtig hakhout, hooilandjes, faunrijk grasland een stuk beek begeleidend bos of een eenmansesje. Belangrijk werk omdat het gaat om het behoud van het karakteristieke Achterhoekse landschap dat veelal bestaat uit kleine landschapselementen en dat helaas door diverse oorzaken onder druk staat. Afgezien van beheer en onderhoud rekenen wij bescherming van ons landschap tot onze taak.

Ons gaat het niet zo zeer om grote indrukwekkende delen van het landschap. Wij richten ons juist op 'kleine zaken', de details. Want de ware schoonheid schuilt vaak in details. Het coulisselandschap. wordt juist vorm gegeven door die ogenschijnlijke kleine, maar o zo bepalende details.

2.2 De Achterhoekse cultuur

Onze stichting heeft van de overheid het predicaat "Culturele ANBI" gekregen. Vanuit die hoedanigheid dragen we de Achterhoekse cultuur, het erfgoed en de streektaal een warm hart toe en waar mogelijk steunen we regionale activiteiten en initiatieven op dit gebied.

2.3 Het stichtingsbestuur

Alle leden van bestuur hebben vanuit hun roots of werk(verleden) een binding met de Achterhoek. We streven naar een evenwichtige samenstelling qua leeftijdsopbouw, achtergrond en kennisgebieden. Zo hebben de bestuursleden (en vrijwilligers) ervaring en deskundigheid op verschillende terreinen: landschapsecologie en -historie, natuurbeheer, openbaar bestuur en management en financiën. We zijn een kleine organisatie van 'doeners' met korte lijnen binnen het eigen bestuur en naar de vrijwilligers. Daardoor zijn we in staat om efficiënt te werken, met minimale bureaucratie en zonder overhead. We streven naar de juiste balans tussen bestuurlijke taken en het actieve werk in het veld.

Tijdens het beheerseizoen, maar ook daarbuiten, zijn we met regelmaat op onze terreinen te vinden, om samen met onze vrijwilligers het werk in het veld te verrichten. Op die manier blijven we ons ook bewust van de schoonheid van de natuur, de mogelijkheden van de terreinen en het wel en wee van de vrijwilligers

Continuïteit en risicobeperking is voor het voortbestaan van de stichting van groot belang. We hebben maatregelen genomen om voor de meest kritische processen (o.a. financiën, subsidies) het 4-ogen principe in te richten. Ook bij de vervanging/opvolging van vertrekkende bestuursleden is dat principe leidend voor onze besluitvorming. Wat we verder van belang vinden is dat een bestuurslid ook een goede teamspeler is, niet alleen binnen het bestuur maar ook met de groepen vrijwilligers. We doen het werk als bestuur samen met hen, met behoud van de eigen individuele verantwoordelijkheid.

We zijn een organisatie met een stichting als rechtsvorm. We zijn dus geen vereniging met leden die stemrecht hebben. Wel streven we binnen dat kader naar een maximaal democratisch proces. Besluitvorming vindt plaats op basis van een meerderheid van stemmen. Het huidige bestuur bestaat uit mensen die hart hebben voor de Achterhoekse natuur en haar erfgoed:

De samenstelling van het bestuur per 1 januari 2024 is:

Leo Molenbroek	Ruurlo	Voorzitter
Henk Graven	Lochem	Secretaris, werk coördinator
André Welmerink	Ruurlo	Penningmeester
José Lamain	Ruurlo	Bioloog / Terreinbeheerder
Huib te Welscher	Lichtenvoorde	Bestuurder
Vacature		
Vacature		

Vacatures

In de voor ons liggende beleidsperiode streven we naar een voltallig bestuur dat uit 7 leden bestaat.

Met name zoeken we aanvulling in ons bestuur op gebied van streektaal/historie, PR/Communicatie, website, social media en coördinatie op het gebied van beheer en onderhoud (aansturing vrijwilligersgroepen).

Continuïteit bestuur - risico's en bedreigingen

De wet- en regelgeving waaraan een (stichting) bestuur moet voldoen is complex en in toenemende mate voor potentiële bestuursleden een reden om af te haken. Stichtingen worden door bijvoorbeeld banken in het kader van witwascontroles met argusogen bekeken omdat er veel kaf onder het koren zit. Ook hier moeten de goeden onder de kwaden lijden. Het feit dat privé gegevens van bestuursleden in diverse overheidsregistraties (o.a. UBO-register) opgenomen moeten worden maakt mensen soms "kopschuw". Mede gezien het feit dat registers deels openbaar zijn en als onvoldoende beveiligd ervaren worden.

2.4 Beloningsbeleid

Zowel het bestuur als de vrijwilligers doen hun werk vrijwillig en onbezoldigd. Uitsluitend aantoonbaar gemaakte reizen en onkosten worden vergoed. Daarnaast kennen we een mogelijkheid van een vergoeding voor het gebruik van motorisch privévervoer. De wijze van het toekennen van vergoedingen is vastgelegd in ons Huishoudelijk Reglement. Deze regels zijn transparant en zijn zowel voor bestuur als vrijwilligers van kracht.

2.5 ANBI

De stichting is door de overheid i.c. de Belastingdienst erkend als een 'Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI). Voor de verdere ontwikkeling van activiteiten en projecten zijn donaties, schenkingen en legaten van wezenlijk belang. Om die reden streeft de stichting dan ook naar het behoud van deze erkenning door de overheid. Het stichtingsbestuur betracht de maximale transparantie over de wijze waarop de stichting wordt bestuurd en de wijze waarop het kapitaal en de inkomsten gebruikt worden. Wij voldoen aan alle eisen die de ANBI-wet- en regelgeving stelt.

Dat willen we ten eerste vanuit ons eigen verantwoordelijkheid, maar dat zijn we ook verplicht naar onze voorgangers en opvolgers en degenen die ons werk financieel en met inzet van menskracht steunen.

2.6 Inkomstenbronnen

De stichting is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk is van provinciale subsidie (SNL (Natuur en Landschap) en ANLB (Agrarisch natuurbeheer). Donaties en giften zijn daarop een welkome aanvulling.

In de beleidsperiode 2024-2028 willen we bereiken dat we minder afhankelijk zijn van (overheid)subsidies en meer inkomstenbronnen genereren van fondsen, donateurs, giften, schenkingen en legaten. Daarbij is ook crowdfunding een interessante optie waarvan we de mogelijkheden willen onderzoeken.

2.7 Naamsbekendheid

Uit diverse contacten met o.a. regionale overheden is gebleken dat onze naamsbekendheid relatief beperkt is. Daar willen de komende jaren aan gaan werken. Zie ook hoofdstuk 12 (PR en communicatie)

2.8 Doelstellingen op gebied van bestuur

- Bestuursleden met Achterhoekse 'roots' of binding die het gedachtegoed van de stichting en onze missie en visie actief willen uitdragen en uitvoeren. Ook (vroeg) gepensioneerden zijn van harte welkom gelet op de mogelijk beschikbare tijd in die categorie;
- Evenwichtige tijd- en taakverdeling over de bestuursfuncties. Werving en vervulling van vacatures op gebied van werk planning en coördinatie (samenwerking met en aansturing van de vrijwilligers) PR, communicatie, voorlichting, website, social media, streektaal en –geschiedenis;
- Een evenwichtige samenstelling met deskundigheid op gebied van subsidies, ecologie, natuur- en landschapsbeheer, financiën en bestuur en public relations;
- Uitbreiding van onze inkomstenbronnen om minder afhankelijk te zijn van uitsluitend subsidies;
- Vergroten van onze naamsbekendheid bij regionale overheden, bedrijven en particulieren in ons werkgebied;

3. Onze missie, visie en doelstellingen

De Van der Lugt stichting is opgericht in 1963. Onze missie en visie zijn afgeleid van de in dat jaar vastgestelde statuten, die qua doelstellingen nagenoeg onveranderd zijn gebleven. Dat wil niet zeggen dat we niet meegaan met de tijd. Onze statuten geven ons op dit moment voldoende ruimte om binnen die kaders het beleid uit te zetten en het werk uit te voeren.

In de loop van de jaren zijn er wel accenten verschoven. De oorspronkelijke opzet uit de jaren '60 als "restauratiefonds" is verlaten. Natuur- en landschapsbeheer, -bescherming is meer onze 'corebusiness' geworden. Initiatieven op het gebied van streektaal / -cultuur steunen we nog steeds maar worden veelal niet meer zelf door ons geïnitieerd. Waar mogelijk worden lokale en regionale initiatieven, zij het in beperkte mate, wel ondersteund. Die beperkte ondersteuning wordt mede ingegeven door de beperkte inkomsten, waarbij m.n. de subsidies sterk gebonden zijn aan de terreinen en niet anders kunnen en mogen worden aangewend.

We streven naar samenwerking met en ondersteuning van andere organisaties met een vergelijkbare doelstelling die zich op cultureel vlak gespecialiseerd hebben, zoals bijvoorbeeld de meester Heuvelstichting en de Steenbergstichting. In de samenwerking met andere organisaties proberen we ons sterk te maken voor het totale behoud van de Achterhoekse cultuur en natuur.

Terrein D'n Leeg'n Könningstool - Zieuwent

3.1 Onze missie

We hebben ons bestaansrecht vertaald naar een missie, welke naar onze mening tijdloos is en recht doet aan het oorspronkelijke gedachtegoed:

“Het (waar mogelijk) verwerven, ontwikkelen, duurzaam beheren, in stand houden van kleinschalige karakteristieke Achterhoekse natuur- en landschapselementen, het verbeteren en uitbreiden van biotopen en vergroten van biodiversiteit en het doorgeven daarvan aan toekomstige generaties.”

Kleine vuurvliender

Koevinkje

3.2 Onze visie

Hoe we ons werk willen doen en wat we willen bereiken hebben we beschreven in onze visie

“Wij beschouwen ons als rentmeester van onze bezittingen. Wij zijn er zuinig op omdat ze allemaal uniek, betekenisvol en onvervangbaar zijn. Wij leveren op duurzame wijze een bijdrage aan een vitale Achterhoekse natuur, het vergroten van de biodiversiteit, de bescherming van flora en fauna, het behoud van het landschap en de archeologie.”

Gevlekte orchis

Icarusblauwtje

3.3 Betrokkenheid bewoners

Wij betrekken de Achterhoekers bij ons werk door vrijwilligers uit de regio actief deel te laten nemen aan het beheer van de natuurterreinen en het reilen en zeilen van onze stichting. Door betrokkenheid vergroten wij het draagvlak en de steun voor ons werk.

Daar waar wij als organisatie onvoldoende mogelijkheden hebben voor het noodzakelijke beheer of de uitvoering van beleid zoeken wij de samenwerking met professionals die onze visie op duurzaamheid en natuurbeheer delen. Ook proberen we geïnteresseerden in ons werk mogelijkheden te geven onze terreinen te bezoeken. Daarbij staat de bescherming van flora en fauna echter wel op de eerste plaats, wat op zich een spanningsveld oproept. Toegang tot alle terreinen op alle momenten, zeker voor groepen, is daarom niet altijd mogelijk i.v.m. de schaalgrootte, kwetsbaarheid van terreinen, sluiting tijdens het broedseizoen etc.

De stichting staat bij de provinciale overheid bekend als een serieuze en betrouwbare partner. Gelijktijdig moeten we constateren dat onze bekendheid bij de gemeentelijke overheden en het grote publiek onvoldoende scoort. In de komende beleidsperiode willen we hier aan extra aandacht geven

3.4 Onze doelstellingen en speerpunten van beleid

Wij zijn een stichting met ideële doelstellingen en zonder winstoogmerk. Zowel bestuur als vrijwilligers zijn enthousiaste bewoners van de Achterhoek die hun werk met veel passie en in hun vrije tijd doen. Onze doelstellingen moeten daarom realistisch, haalbaar en uitvoerbaar zijn met de beperkte middelen en menskracht die we hebben.

De speerpunten voor de beleidsperiode 2024 – 2028

Op basis van onze doelstellingen hebben we de belangrijkste gekozen en die tot speerpunten gemaakt van ons beleid voor de komende periode:

Bestuur:

1. Uitbreiding van de bestuur met als doel een (meer) evenwichtige inzet en deskundigheid op gebied van subsidies, ecologie, natuur- en landschapsbeheer, streektaal / geschiedenis, financiën en public relations;

Financiën

2. Uitbreiding van het aantal inkomstenbronnen;
3. Verdubbeling van het aantal vrienden / donateurs;

Beheer

4. Realisatie kwaliteitsverbetering natuurruikers;
5. Betere efficiency in beheer en monitoring om resultaten vast te stellen;

PR

6. Het vergroten van onze naambekendheid bij lokale overheden en het Achterhoekse publiek;
7. Een functionele upgrade van de website die beter aansluit bij de hedendaagse interactieve communicatie mogelijkheden.

4. Verwervingen en onze huidige bezittingen

4.1. Verwerving nieuwe gronden

De stichting heeft bij de besluitvorming rond verwerving (lees aankoop) van nieuwe gronden een belangrijke afweging te maken. Het beleid van de stichting is om objectief en rationeel de voor- en tegenargumenten van een eventuele aankoop te beoordelen. Het verwerven van gronden is geen doel op zich maar de stichting staat open voor mooie kansen voor verwerving van natuurgonden, mits deze passen binnen de ambitie en de vastgestelde criteria.

De (besluitvorming van) verwerving van gronden moet ook naar volgende generaties bestuurders goed uitgelegd kunnen worden en verdedigbaar zijn. Voor deze besluitvorming wordt gebruik gemaakt van een zgn. "beslisboom". In dit document is een aantal criteria vastgelegd:

- De verwerving moet passen binnen onze statutaire en doelstellingen;
- Het terrein is kleinschalig (enkele ha) en kenmerkend voor de Achterhoek;
- Kwaliteit (in termen van natuur- en landschapswaarde) gaat boven schaalgrootte;
- Verwervingskosten zijn financieel acceptabel (voldoende reserve voor toekomst);
- Het te verwerven terrein maakt bij voorkeur onderdeel uit van het Provinciale Natuurplan i.c. het Gelders Natuurnetwerk i.c. de Ambitiekaart en is subsidiabel onder regime SNL of ANLB;
- Het reguliere beheer moet met de capaciteit van het vrijwilligersbestand en de beschikbare gereedschappen en machines uitvoerbaar zijn;
- Terreinen en gronden die aansluiten op onze bestaande terreinen (gebiedsuitbreiding);
- Terreinen en gronden die mogelijkheden bieden voor corridors of ecologische verbinding zones met andere terreinen (ook van andere eigenaren);
- Terreinen en gronden met aantoonbare kansen voor verhoging van natuur- en landschapswaarden, waarbij we streven naar meer diversiteit m.n. gericht op toename van de rode lijst soorten voor flora en fauna (bijv. boomkikker);
- Landschapselementen die typisch en kenmerkend zijn voor het Achterhoekse landschap;

Het vorenstaande is geen limitatieve opsomming.

Doelstelling Verwervingen

Bescherming van bedreigde biotopen of landschapselementen, meer (bio)diversiteit, bijdragen aan Natuur- en Landschapswaarde, aaneensluiting van terreinen en meer efficiëntie in beheer, robuuster maken van bestaande biotopen door schaalvergroting;

Overige vormen van verwerving

Verwerving van gronden is niet alleen een kwestie van aankopen. De stichting is door de overheid erkend als een **culturele ANBI**. Op basis van schenkingen en nalatenschappen kan de stichting ook gronden verwerven. Afgezien van de "eigen" belangen, beschreven in de beslisboom worden ook de afwegingen van schenkers en legatoren in de besluitvorming betrokken. Het vertrouwen dat schenkers en/of legatoren stellen in de stichting weegt zwaar en willen we niet beschamen. Bij de acceptatie van een schenking of een legaat kan het bestuur afwijken van de objectieve criteria zoals deze zijn beschreven in de beslisboom mits de continuïteit van de stichting niet in gevaar gebracht wordt en de geschonken objecten zonder kosten of tegen acceptabele kosten in beheer en onderhoud genomen kunnen worden;

4.2 Huidige bezittingen (per ultimo 2023)

De huidige bezittingen van de stichting omvatten een 15-tal natuurterreinen waaronder een Rijksmonument, de Ruitenburgerschans, gelegen aan de Nederlands Duitse grens in het Woold bij Winterswijk. Het is een laatmiddeleeuwse weerschans.

Onze terreinen zijn in grote lijnen geconcentreerd in de regio Winterswijk en de regio Ruurlo / Borculo. Bestuurlijk vallen de terreinen onder de gemeenten Lochem, Berkelland, Bronckhorst, Oost-Gelre en Winterswijk. De totale oppervlakte van de terreinen is ongeveer 25 ha. Dat is niet zo veel. Maar het gaat ons echter niet om de omvang maar om de kwaliteit, de natuur- en landschappelijke waarde. Alle terreinen zijn kleinschalig en kenmerkend voor het Achterhoekse landschap. In principe zijn alle terreinen toegankelijk tenzij er redenen zijn (kwetsbaarheid, broedseizoen) om bezoekers te weren.

Tevens beschikt de stichting op één van de terreinen over een werkplaats en opslagruimte voor het gereedschap en machines. Deze veldschuur is de uitvalbasis voor het werk en plaats van samenkomst voor vrijwilligers en bestuur.

Alle terreinen worden door de vrijwilligers van de stichting beheerd en onderhouden. In uitzonderingsgevallen wordt gebruik gemaakt van materiaal van derden, bijvoorbeeld loonbedrijven, die bijzondere werkzaamheden (grondverzet, -bewerking) uitvoeren. Soms wordt ook materiaal gehuurd, bijvoorbeeld voor de bewerkingen van akkers.

Een kleine foto-impressie van een aantal van onze bezittingen:

(foto's Daniël Hoitink Fotografie, Aalten)

De **kenmerken** van onze terreinen zijn als volgt kort samen te vatten

Terrein	Locatie	Karakteristieken
Koningssingel	Vorden	Bossingel. Landschappelijk van belang. Kleinschalig en karakteristiek onderdeel van het coulisselandschap.
Beelaertsbos	Barchem	Onderdeel van een groot bosgebied dat de Lochemse- en de Kalenberg omvat. Het gebied vormt als het ware een verbindingscorridor tussen deze grotere bosgebieden en Beekvliet dat richting Borculo aan de Berkel ligt. Het bos bestaat hoofdzakelijk uit grove den met een enkele groep lariks en fijnspar. Ook komen er enkele grote zomereiken in voor.

Sieverinkses en bos	Ruurlo	Een historische akker, een zgn. éénmanses omgeven door bos en houtwal. Een landschappelijke bijzonderheid. Het bos heeft een redelijke natuurwaarde voor zowel de flora (dalkruid, bosanemoon) als fauna. Reeën vinden hier een beschutte rustplaats en er worden diverse soorten vogels aangetroffen.
Laarbraak	Ruurlo	Rabattenbos. Het oostelijk deel van het bos bestaat uit vochtig hakhout hakhoutbos terwijl het westelijk deel uit een natuurlijk bos waar de natuur zich spontaan kan ontwikkelen
Tichelmansbos	Ruurlo	Vochtig hakhout, bos op rabatten. Rustplaats voor (o.a. ree)wilde in open landschap. In het bosje komen ook veel zangvogels en vlinders voor.
Ligtenbargs Weide	Borculo	Landschappelijk fraai gelegen weidegebied dat gelegen is tegen de Groenlose Slinge. Vormt een eenheid met het museum. In 2022 is op dit perceel een verschralingsproject uitgevoerd. Het streven is om door permanent verschralingsbeheer een meer soortenrijk faunairijk grasland te creëren. In 2013 werd een verandering van waterloop van de Slinge uitgevoerd door WR&IJ. Hierdoor dient het gebied bij extreem hoog water als buffer i.c. retentiegebied.

Hartelergoorbos	Borculo nabij Leo Stichting	Loof(broek)bosje langs de Slinge. Van belang voor dagvlinders en als broedgebied voor zangvogels. Maakt deel uit van de ecologische verbindingzone van de Groenlose Slinge
Bosmans Brook	Mariënelde	Ingericht natuurgebied in open landschap met houtwallen, poelen en bloemrijk grasland. Betreft een zgn. 'Stapsteen Amfibie' (gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland). Het terrein sluit tevens aan bij de ecologische versterking vanuit het plan Baakse Beek / Veengoot. De gevlekte orchis en de blauwe knoop komen hier voor en er is een grote en stabiele populatie van de boomkikker.
Schreuders Weide	Haarlo	Verschraald bloemrijk grasland (orchideeën) omgeven door houtwallen en poel met daarin de bruine kikker, de pad, de kleine watersalamander en de kamsalamander. Door het toegepaste beheer is een rijk insecten- en vlinderleven ontstaan. Dit trekt veel (zang) vogels en vleermuizen. Ook komt er een bijzondere populatie voor van de Bandheidelibel.
Oedingse beekdal	Kotten	Karakteristiek beek begeleidend bos langs de Bovenslinge en Oedingsebeekdal. Tevens houtwallen, bossingels en een akker. Deze wordt gepacht door een biologische boer. Het gebied is van grote landschappelijke waarde. De IJsvogel is broedvogel, op deze locatie.

Oossinkbos	Winterswijk/Kotten	Karakteristiek beek begeleitend bos langs de Bemersbeek met grote landschappelijke waarde
Horstermaat	Winterswijk/Brinkheurne	Onderdeel van een kleinschalig landschap met houtwallen, poelen, een eikenbosje en faunarijk grasland . In 2016 is een verschralingsproject uitgevoerd. In de poelen komt de kamsalamander voor
Italiaanse meren	Winterswijk/Kotten	Bosgebied met wintereiken gelegen binnen het WCL-gebied (Waardevol Cultuurlandschap) Winterswijk). Fungeert als rustgebied voor de fauna uit de omgeving. Tevens vormt het een zgn. step-stone langs de vanuit Duitsland binnenstromende beek die later uitkomt via de Beemerbeek. Veel vogels, o.a. bosrietzanger, zwarte en kleine, middelste en grote bonte specht
Ruitenburgerschans	Winterswijk Woold	Een Rijks archeologisch monument Het betreft een laat middeleeuwse weerschans. Meerdere schansen werden in de grensregio gebruikt als verdedigingslinie tegen (o.a.) de bisschop van Münster. Grenzend aan de feitelijke schans ligt een gemengd loofbos dat in trek is bij veel vogels..

5. Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

De wereld om ons heen is constant in beweging, waarbij de verschillende crises zich de laatste jaren in sneltreinvaart opvolgen. Als relatief kleine natuurorganisatie hebben we direct te maken met deze ontwikkelingen en hoewel onze invloed beperkt is zullen we onze strategie erop aan moeten passen. Als terreineigenaar en -beheerder is het zaak mee (of bewust niet mee) te bewegen en relevantie te duiden. Als organisatie op lokaal niveau willen we op onze eigen wijze een toentje mee blijven blazen. Juist het kleine, het 'oog voor detail' maakt ons uniek en biedt ons kansen voor groei en ontwikkeling.

6.1 Landbouw in samenhang met natuur en landschap

Onze fysieke leefomgeving maakt de komende jaren een transitie door. Grote opgaven rondom water, stikstof en bodem, maar ook wonen en het opwekken van duurzame energie vinden hun beslag mede in het landelijk gebied. De wijze waarop dat zal geschieden is nu (ultimo 2023) nog onduidelijk, maar dat de druk op grond verhoogd zal worden is duidelijk. De kleinschalige natuur waar wij voor staan, blijft daarmee ook sterk onder druk staan.

Florrijk hooiland vs. Raaigras

5.2 Waterhuishouding

De al jaren lopende discussie over de gewenste stand van het grondwater zal ook in de komende jaren nog worden gevoerd. Door de klimaatverandering zien we een veranderend weerbeeld, ook in de Achterhoek. Weersomstandigheden worden extremer. Droge zomers worden nog droger en warmer, natte periodes worden nog natter. De waterschappen hadden tot voor kort als belangrijkste taak het (snel) afvoeren van het water. Temeer om het land te kunnen bewerken met steeds zwaardere machines. In de afgelopen zomers is echter een groot tekort aan water ontstaan en hebben we te maken met steeds extremere weersomstandigheden. De waterschappen staan nu voor de taak om voldoende water vast te houden om de droge periode te overbruggen en tijdens natte periodes voldoende water af te voeren om schade te voorkomen. Het is zoeken naar de balans om landbouwgronden te kunnen bewerken en te kunnen oogsten en om de natuurgebieden en de kenmerkende landschapselementen van voldoende water te voorzien om te kunnen overleven.

Ook wij zullen rekening moeten houden met de klimaatverandering. Bomen en struiken die in het verleden als inheems en gewenst werden beschouwd, kunnen mogelijk in de nabije toekomst niet goed meer gedijen in ons landschap.

Natte en droge zomers wisselen elkaar af.

De druk op ons, als terreinbeheerder, om bomen zo hoog mogelijk op te kronen, sloten uit te baggeren en houtsingels kort te houden of volledig te kappen zal voorlopig blijven bestaan. Wat zeker gezien de beperkte omvang van onze terreinen een slechte zaak is voor de aanwezige flora en fauna, laat staan het herstel ervan.

Nog steeds zijn er bestrijdingsmiddelen toegestaan die een te algemene of vernietigende werking hebben en daardoor ook gewenst leven te niet doen. Recent is in Europa zelfs het gebruik van glyfosaat weer met 10 jaar verlengd. Gronden zijn inmiddels dermate vervuild met gifstoffen, dat het nog decennia zal duren voordat de bodem weer schoon is, als dat al mogelijk is. Samen met andere organisaties blijven we ons waar mogelijk inzetten, om een verdergaand verbod op de toepassing van dit soort middelen in de landbouw te steunen.

5.3 Het karakteristieke landschap verdwijnt / toch zijn er kansen

Het karakteristieke Achterhoekse coulisselandschap verdween in de afgelopen decennia steeds meer. Het aanzien van het landschap is veranderd. Verschillende ruilverkavelingen zorgden voor het gladstrijken van karakteristieke structuren in het landschap. Globalisering van de landbouw zorgde voor een “efficiency-slag” en hergebruik en herinrichting van ruimte, waardoor landschapselementen zoals houtwallen, -singels en “overhoekjes” verdwenen.

Houtsingels worden niet meer onderhouden of verdwijnen om efficiënter te werken. Natte percelen worden gedraineerd of opgehoogd waardoor vochtminnende flora en insecten verdwijnen. Het eenzijdig gebruik van nieuwe en productie verhogende gewassen zoals Engels raaigras en mais in combinatie met een zwaar bemestingsregime en gebruik van pesticiden zorgen voor achteruitgang van het insecten- en bodemleven. Het voedselaanbod voor vogels die afhankelijk zijn van natte graslanden, ruigten met kruiden en zaden neemt af, de weidevogels verdwijnen en predatoren krijgen de schuld. De enige echte oorzaak is de mens die de balans verstoort en economisch gewin stelt boven de natuur.

Het Achterhoekse landschap

5.4 Kansen

Toch zie we ook kansen: een groeiende groep mensen, waaronder veel jongeren, ziet het belang van verandering en het terugdringen van vervuilende factoren. Niet langer staat groei, ten koste van alles, centraal, maar het behoud van de aarde. Tegelijkertijd spelen ook grotere vraagstukken zoals klimaat en veiligheid steeds meer mee in de beleidsvorming binnen overheden.

Waar mogelijk zullen we, binnen onze eigen mogelijkheden, trachten om (in ieder geval voor onze eigen bezittingen) landbouwgrond om te vormen naar en her in te richten als natuur. Op deze manier stellen we de natuur ook voor volgende generaties veilig.

5.5 Onze inkomsten

Vaste lasten en onkosten voor beheer blijven stijgen. Inkomsten uit subsidie staan onder druk en rente-inkomsten uit eigen vermogen zijn beperkt. Hoewel de rente op dit moment weer langzaam stijgt, zullen de inkomsten uit het vermogen ook in de nabij toekomst volgens verwachting beperkt zijn.

We streven naar een verdienmodel met meerdere inkomstenbronnen. In deze beleidsperiode willen we proberen een groep van (vaste) donateurs te werven, waardoor we, naast de hoofdbronnen SNL en ANBL subsidie, een stabiele inkomstenbron realiseren. Voor het uitvoeren van grotere projecten, bijv. de aanschaf van materialen, gereedschap en/of kleding voor onze vrijwilligers zullen we derden (fondsen/serviceclubs, e.d.) benaderen om mede ons werk te steunen.

5.6 Vangnet

De druk op inkomstenbronnen en de noodzaak voor beheersing van kosten leidt tot samenwerking. Kansen zien wij om bijvoorbeeld kleinere percelen die voor de grote organisaties niet rendabel zijn, te verwerven, mits dat binnen onze doelstellingen past. Wij zien daar voor ons een vangnetfunctie weggelegd in die situaties waar grote organisaties uit efficiencyoverwegingen niet geïnteresseerd zijn in kleinschalige (voor hen onrendabele) terreinen. Ook voor ons geldt echter dat er sprake moet zijn van efficiency in beheer dus de afwegingen zijn veelal lastig te maken en worden vaak bepaald door de lokale situatie.

5.7 Biodiversiteit

Met enige regelmaat verschijnen wetenschappelijke rapporten waarin een verontrustende afname van insecten geconstateerd wordt. Wij constateren die afname ook concreet in het veld. De doelen voor het vergroten /verbeteren van biodiversiteit worden met het huidige overheidsbeleid nog steeds niet gehaald. Gelijktijdig zien we dat diverse organisaties met succes, via de rechter, voor elkaar krijgen dat de overheid gedwongen wordt tot aanvullende maatregelen. De vraag is of deze maatregelen op tijd komen om een onomkeerbare situatie te voorkomen.

Waar mogelijk zullen we ons inzetten voor de verbetering van biotopen en het verbeteren van de biodiversiteit. Over het algemeen is de basissituatie van onze terreinen goed te noemen. In de komende jaren willen onderzoeken of we de kwaliteit van de terreinen kunnen versterken. De stichting levert al een structurele bijdrage aan het tellen van vlinders en libellen door telroutes in te richten op de eigen terreinen. Daarnaast leggen we vast welke diersoorten we aantreffen op onze terreinen. Die monitoring vindt meestal gelijktijdig plaats met het verrichten van werkzaamheden op het terrein of tijdens een terreinschouwing. Door middel van metingen (al dan niet door derden) willen we in de komende jaren het monitoren beter structureren om vast te kunnen stellen of de voorziene en gewenste verandering ook daadwerkelijk doorzet.

Icarusblauwtje

Bandheidelibel

5.8 Natuurontwikkeling

De provincie Gelderland voert samen met Waterschap Rijn & IJssel diverse natuurherstelprojecten uit in de Achterhoek. Op termijn zullen deze terreinen te koop worden aangeboden op de markt. De kleinere projecten zijn mogelijk interessant voor onze stichting. Met name daar waar projecten aansluiten bij bestaand bezit (uitbreiding beekdal Oossink/Bemersbeek) zien we mogelijkheden voor verwerving van potentieel interessante percelen.

In de beleidsperiode 2024-2028 loopt de huidige subsidieregeling voor Natuur en Landschap (SNL) af en deze zal, naar verwachting, worden vervangen door een nieuwe regeling. Nog onduidelijk is op basis van welke uitgangspunten deze regeling zal worden geformuleerd. Stikstofuitstoot en de (inter)nationale afspraken die daarover worden gemaakt, zullen een belangrijke rol spelen. Daarnaast zal de provincie waarschijnlijk ook kijken naar de verbinding tussen de diverse natuurgebieden en de mogelijk gewenste aanvulling om een voor de natuur wenselijke eenheid te realiseren.

Jeugd (en anderen) betrekken bij natuurbeheer en de eigen leefomgeving

We zien binnen de jeugd een min of meer tegenstrijdige tendens. Enerzijds staan jongeren steeds verder van de natuur en hebben ze de band tussen het dagelijks voedsel en de herkomst ervan verloren. Anderzijds is er een toenemende groep, die zich oprecht zorgen maakt over de aarde en de wijze waarop wij als mensen daarmee omgaan. Zij zien dat het op de huidige wijze niet langer kan en dat het, willen zij een leefbare planeet behouden, grondig anders moet. Op verschillende wijze vragen zij aandacht voor de klimaatproblemen en zoeken zij naar wegen om, in het kleine, al een nieuwe leefwijze in te vullen.

Onze organisatie en onze terreinen zijn te klein om groepen jongeren de gelegenheid te geven om zich uit te leven in de natuur. Wel zien we mogelijkheden om in kleiner verband of in een éénmalig project iets voor jongeren te organiseren.

Daarnaast gaan we bekijken welke terreinen zich lenen voor een werkdag door belangstellenden of een bezoekmoment. Dat kan en mag alleen als het niet leidt tot een verstoring van de gewenste natuurontwikkelingen. Grootschalige of meerdaagse activiteiten zullen daarom niet aan de orde zijn.

5.9 Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn ons grootste kapitaal. Deze zinnsnede is misschien afgezaagd, maar is wel de werkelijkheid. Al onze voornemens kunnen slechts gerealiseerd worden, door de tomeloze inzet van onze vrijwilligers. Zonder vrijwilligers heeft de stichting geen overlevingskans.

Er is een groeiende groep burgers, die zich zorgen maakt om de natuur en die in principe bereid is om zich in te zetten om natuur en landschap te beheren en te beschermen. De mogelijkheden worden wel beperkt door het feit dat velen nog actief zijn in de arbeidsproces en/of invulling geven aan andere activiteiten. Ons beleid is erop gericht om mensen uit de regio actief te betrekken bij het werk aan het landschap.

Ons huidige vrijwilligersbestand bestaat men name uit personen, die niet meer in het maatschappelijke arbeidsproces zitten. Vandaar dat onze werkzaamheden voornamelijk door de week plaatsvinden. Dat sluit het beste aan bij deze doelgroep. Gelijktijdig wordt het hierdoor lastiger voor de mensen die nog wel actief zijn in het arbeidsproces. Zij geven de voorkeur aan het weekend of een incidentele klus.

In de komende tijd willen we vooral inzetten op het werven van vrijwilligers voor specifieke functies. Bijvoorbeeld voor technische werkzaamheden of een meer coördinerende rol. Ook de enerzijds continuering van bestuurstaken is afhankelijk van inzet vrijwilligers. De groei van het vrijwilligersbestand is onlosmakelijk verbonden aan de totale oppervlakte van onze terreinen en de te verrichten werkzaamheden. Zowel bij de verwerving van terreinen als het bepalen van de werkzaamheden moeten we kijken naar de juiste balans.

6. Beheer en onderhoud terreinen

6.0 Onze kerntaak

Onze kerntaken zijn het beheer en onderhoud van natuurterreinen en landschapselementen, het vergroten van biodiversiteit, het verbeteren van biotopen en het beschermen van landschap, flora en fauna waar dat mogelijk en noodzakelijk is.

In de vorige beleidsperiode is de stichting gecertificeerd als een erkend natuur beherende organisatie. Die status is voor ons belangrijk en willen we dus behouden

6.1 Zelfredzaamheid, alles in eigen beheer ...tenzij

Ons beleid is erop gericht om de uitvoerende beheerwerkzaamheden in eigen beheer te doen met hulp van vrijwilligers uit de regio. We vinden het belangrijk dat mensen direct ervaren wat het betekent om mee te werken aan het landschap in de eigen woonomgeving. Daarbij zijn we al op de goede weg. Onze vrijwilligers komen uit Aalten, Barchem, Beltrum, Borculo, Lichtenvoorde, Ruurlo, Varsseveld, Winterswijk en Zutphen. Een groot deel van de Achterhoekse dorpen is dus al vertegenwoordigd, maar het altijd nog beter en daar gaan we ons voor inzetten.

“Werkoverleg”

Uitzondering vormen enkele specialistische handelingen of bewerkingen waarvoor de stichting zelf geen machines in huis heeft. Bij de uitvoering van dergelijke werkzaamheden wordt gekozen voor bedrijven die passen bij het beleid van de stichting. Lokale bedrijven die zich ook inzetten voor (agrarisch)natuurbeheer met respect voor het streekeigen landschap.

Uiteraard staat de kwaliteit van het beheer van de terreinen voorop en experimenteren we op een aantal terreinen om betere omstandigheden te creëren voor flora en fauna. Inmiddels hebben we al een aantal stappen gezet om meer zelfredzaam te worden. Waar mogelijk gaan we eigen materialen en machines inzetten (in eigendom of gehuurd) om grond te bewerken of maaibeheer uit te voeren. Waar in de vorige periode naar zelfredzaamheid gestreefd werd en dit voor een belangrijk deel gelukt is, is het in de komende periode noodzakelijk deze positie te behouden.

6.2 Subsidies vs. kosten

De stichting is voor haar voortbestaan voor een belangrijk deel afhankelijk van subsidies. Voor het beheer van het overgrote deel van de terreinen ontvangt de stichting subsidie vanuit de regeling Natuur en Landschap. Voor een tweetal terreinen ontvangt de stichting subsidie voor Agrarisch natuurbeheer (ANLB). De meeste van onze terreinen vallen binnen het Gelders Natuur Netwerk (voorheen Ecologische Hoofd Structuur) en de natte en droge verbindingzone waar Agrarisch Natuurbeheer mogelijk is.

De beheerkosten nemen toe en houden geen gelijke tred met de indexeringen van de subsidies. Belangrijke doelstelling voor de komende jaren is om de beheerkosten per terrein in balans te brengen met de inkomsten i.c. subsidies die ontvangen worden voor de verschillende natuurtypen per terrein. Het doel voor de komende jaren is om beter te sturen op de kosten / baten op terreinniveau en kritisch blijven kijken naar onze uitgaven, onze prioriteiten en de efficiency waarmee we werken.

6.3 Alternatieve inkomstenbronnen voor beheer

De afhankelijkheid van subsidies is groot te noemen. Ons beleid voor de komende jaren is erop gericht om alternatieve bronnen aan te boren. We blijven actief zoeken naar mogelijkheden voor (materiaal)sponsoring door professionele beheer- en onderhouds-bedrijven.

6.4 Sterke punten, risico's en afhankelijkheden

De verscheidenheid aan terreinen, de kleinschaligheid ervan, evenals de rustige ligging zijn sterke punten te noemen. Daarnaast hebben we beheerplannen gericht op kleinschaligheid. Als kleine organisatie met enthousiaste vrijwillige menskracht kunnen we de terreinen op detailniveau beheren.

Bij het beheer streven we naar het realiseren van een natuurbeeld dat passend is bij dat terrein.

Per terrein kijken welke landschappelijk ecologische en cultuurhistorische aspecten waardevol zijn en beheerd dienen te worden. Bijvoorbeeld het periodiek afzetten van houtwallen/houtsingels, het hooilandbeheer en de bestrijding van Amerikaanse vogelkers om inlandse soorten meer kansen te geven in de bossen.

De kleinschaligheid maakt de terreinen echter ook kwetsbaar voor de opschaling van de landbouw. Nagenoeg al onze terreinen hebben last van verdroging, verzuring en vermesting. Hierdoor komen onze natuurdoelen onder druk te staan.

Deels kan hier iets aan worden gedaan door toepassing van gericht beheer. Voor een aantal maatregelen zijn wij afhankelijk van andere partijen, zoals bijvoorbeeld de waterschappen.

Bijvoorbeeld het verhogen van de grondwaterstanden op onze terreinen of het verondiepen van ingesleten beekdalen (de oorzaak van verdroging van het beek begeleidende bos).

Invloeden van buiten af liggen buiten invloed van de stichting. Mogelijk dat met de aankomende transitie van het landelijk gebied ook de terreinen van de stichting hier baat bij ondervinden.

De terreinen liggen er qua regulier beheer goed bij. We zien wel dat er op enkele terreinen aandacht noodzakelijk is voor bos(boom)beheer. Droogte en stikstof verzwakken de weerstand van met name eiken, maar ook andere soorten zoals beuken krijgen hier vroeg of laat een verminderde weerstand. Daar waar mogelijk laten we bomen in verval raken, dood hout is ecologisch gezien zeer waardevol. Echter op locaties langs openbare wegen is actief controleren en ingrijpen soms noodzakelijk. Dergelijke controles en ingrepen zijn zeer kostbaar en worden niet gedekt door de beheersubsidies en brengen de nodige risico's met zich mee. De komende beleidsperiode werken we aan een plan om de kosten en risico's zo klein mogelijk maken. Doel is om alle risicobomen in beeld te hebben en jaarlijkse controles uit te voeren.

6.5 Beheer graslanden

In de afgelopen beleidsperiode is het ecologisch beheer voor graslanden, vochtige hooilanden en botanische weiden op orde gebracht. Op alle graslanden wordt gefaseerd maaibeheer toegepast, het zogenaamde Sinusbeheer.

Op de rijkere delen waar verschraling gewenst is, passen we overgangsbeheer toe. Hierbij letten we altijd op de ecologische toestand.

SINUS-beheer Schreuders Weide Haarlo

Gebruik van een sleepzeil

67.6 Akkerbeheer

Op de twee akkers proberen we gericht beheer toe te passen om de ecologische waarde te verhogen. Als gevolg van jarenlang intensief agrarisch gebruik is de bodem te voedselrijk. Om de balans terug te vinden is een herstelbeheer nodig dat zich over een aantal jaren uitstrekt.

Geen grond-omkerende bewerkingen

Werkploeg Sieverinkses

6.6.1. Kwaliteitsimpuls akker Oedingsebeekdal

Met steun van de provincie is in 2023 in Winterswijk (akker Oedingsebeekdal) onderzoek verricht naar de bodemgesteldheid en de stand van zaken van de bestaande akkerflora. Doel is om het voorkomen van akkerflora in de komende jaren structureel te verbeteren en om voor de akker een vorm van herstelbeheer uit te voeren inclusief bodem verbeterende maatregelen.

Binnen de komende beleidsperiode starten we herstelbeheer van bodem en akkerflora.

6.6.2. Akkerbeheer Sieverinkses

Sieverinkses (een zgn. historische eenmans-es) geldt dat de bodem jarenlang intensief bemest is geweest. Ongewenste soorten als kweek en andere wortelkruiden als akkerdistel, zuring namen de afgelopen jaren sterk toe. Omdat we geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken is bestrijding van deze soorten een uitdaging.

We experimenteren met een speciaal werktuig, de Kwick-finn om van ongewenste groei van wortelkruiden af te komen. Dat doen we door de bodem tijdens droge perioden intensief te bewerken. De machine werkt de plant met wortel en al naar boven waardoor deze uitdroogt en afsterft. Deze handelingen worden 3 a 4 keer herhaald. De resultaten die we in 2023 hadden zijn aanleiding om dit ook voor de komende jaren uit te voeren.

Kweekbestrijding met de Kwick Finn op Sieverinkses

6.7 Beheer historisch object

De Ruitenburgerschans is een uniek archeologisch rijksmonument. Het is een laatmiddeleeuws aardkundig monument waar het regulier maaien van het object voldoet. De Ruitenburgerschans is een restant van een oud verdedigingswerk en ligt onder een laag grond, waardoor het geconserveerd blijft.

Het omringende bos is een gevarieerd loofbos (aangeplant zijn winterlindes, fladderiepen) waarbinnen het natuurlijke proces z'n gang mag gaan. We grijpen enkel in om overlast bij de burens te voorkomen.

6.8 Beleid jacht(beheer)

Tijdens de vorige beleidsperiode heeft de stichting besloten om geen jacht meer toe te laten. De natuurgebiedjes van de stichting zijn op veel locaties nog één van de weinige terreinen die als schuilplaats kunnen dienen voor verschillende soorten dieren. Inmiddels zijn alle lopende jachtcontracten beëindigd. Het beleid voor de komende jaren blijft ongewijzigd.

6.9 Beleid gebruik gronden door derden

Het beleid van de stichting is dat geen pachtovereenkomsten worden afgesloten. Voor het in gebruik geven van gronden werkt de stichting met bruikleenovereenkomsten. Daarbij geldt als voorwaarde dat de gebruiker zich dient te houden aan de voorwaarden die de stichting oplegt zoals het verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelengebruik en het verbod op het uitrijden van (drijf)mest.

Voor het Oedingsebeekdal(bouwlandkamp) vindt er dit jaar onderzoek plaats naar de staat van het terrein en het potentieel, wat bepalend zal zijn voor het toekomstige beheer. De stichting wil zich (nog) meer richten op het vergroten van de biodiversiteit en een optimale kwaliteit van het beheer. Het beleid is erop gericht om dit in eigen beheer te doen, dan wel in goede samenwerking met een gebruiker die zich achter onze doelstellingen schaaft en bereid is daarnaar te werken.

6.10 Beleid in relatie tot Beheerplan (werkplan beheer)

De certificeringseisen voor particulier Natuurbeheer schrijven een aantal gestandaardiseerde producten voor om voor provinciale subsidie voor natuur en landschap in aanmerking te komen. Het beleid van de stichting is gericht op de toekenning van (beheer)contracten (SNL-beschikkingen) voor een periode van 6 jaren. Dat doen we als volgt met de navolgende (voorgeschreven) producten:

6.11 Individueel Kwaliteitshandboek

In het Individueel Kwaliteitshandboek beschrijft de stichting haar beheerdoelen. Aan de beheerdoelen worden de te nemen maatregelen gekoppeld per beheertype. De verschillende beheertypen zijn vastgelegd in de Index Natuur en Landschap die op provinciaal niveau wordt vastgesteld.

6.12 Werkplan

De jaarlijkse set werkzaamheden en maatregelen leggen we vast in een werkplan. Daaraan gekoppeld is een concrete planning voor de uitvoering van de werkzaamheden. De stichting stelt het werkplan op per natuurterrein en per terrein op natuurbeheertype. Een werkplan op niveau beheertype (bijvoorbeeld houtwal/-singel) in algemene zin is voor de stichting niet uitvoerbaar omdat de beheereenheden van dit type zich per terrein in een andere beheercyclus bevinden.

6.13 Monitoring

In het Kwaliteitshandboek wordt ook beschreven hoe de monitoring wordt uitgevoerd. Met de monitoring trachten we zichtbaar te maken of het beleid tot concrete resultaten leidt. Hebben de maatregelen het beoogde effect: nemen de verwachte soorten flora, fauna, insecten etc. toe.

Wat zijn mogelijke oorzaken van toename/afname van soorten en hoe kunnen we het beleid bijstellen of nog verder versterken.

Naast de standaard monitoring willen we komende beleidsperiode een eigen monitoring opzetten voor in eerste instantie een vijftal terreinen. Met als doel in kaart brengen wat levert het gevoerde beheer nou eigenlijk op? En in kaart brengen hoe de terreinen er door de jaren heen.

6.14 Logboek

Het uitgevoerde beheer wordt vastgelegd in een logboek. De stichting registreert per terrein welke werkzaamheden wanneer zijn uitgevoerd, hoeveel uren de vrijwilligers gewerkt hebben en welke bijzonderheden zijn geconstateerd. In een logboek worden ook de calamiteiten (bijv. stormschade) vastgelegd.

6.15 Verantwoording

Resultaten van het beheer worden vastgelegd in een jaarlijkse verantwoording.

6.16 Doelstellingen Beheer periode 2024-2028

Om de bestaande kwaliteit van de natuurterreinen te handhaven en waar mogelijk te komen tot kwaliteitsverbetering richt de stichting zich in haar beheer op meer biodiversiteit in de terreinen en zal zij (nog) meer oog hebben voor de fauna. Er kunnen in de terreinen specifieke maatregelen worden getroffen om die doelen te bereiken. In het beheerplan zullen deze maatregelen verder worden uitgewerkt.

De volgende doelstellingen voor het beheer worden vastgesteld;

- Realisatie kwaliteitsimpuls / herstelbeheer natuurakkers (bodemverbetering, toename akkerflora en akkervogels);
- De stichting streeft naar optimale zelfredzaamheid bij de uitvoering van beheer.
- We beheren onze terreinen optimaal om ruimschoots te voldoen aan de gestelde eisen vanuit de provinciale regelgeving en een actief beleid voor flora en fauna versterkende maatregelen. Deze maatregelen worden opgenomen in het Werkplan;
- Extra inzet van menskracht en materiaal om ongewenste soorten te bestrijden als kweek Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop;
- Verbeteren efficiency in beheer door balans in kosten en (subsidie) opbrengsten op terrein niveau;
- In de loop van deze beleidsperiode zijn alle natuurterreinen en beheertypen opgenomen in de gestandaardiseerde producten die de certificeringseisen voor particulier natuurbeheer voorschrijven;

Kardinaalsmuts

Uitzicht vanaf Sieverinkses - Ruurlo

Muizenruiters op Ligtenbargs Weide

Zonnedauw – Horstermaat

Koolwitje op Blauwe knoop Bosmans Brook

Weidebeekjuffer - Oedingsebeekdal

7. Projecten

Het beheer en onderhoud van onze terreinen voeren we uit met financiële steun van de provincie i.c. de subsidies voor Natuur en Landschap (de zgn. SNL- regeling en (in beperkte mate) met de subsidieregeling voor Agrarisch Natuurbeheer (ANLB). Deze bijdragen vormen een goed basis voor ons reguliere werk maar grotere projecten van enige omvang kunnen daarmee niet betaald worden.

Grote projecten, bijvoorbeeld grondverzet voor verschrallingsbeheer, kunnen we niet met eigen materialen en vrijwilligers uitvoeren. Ook legaten met een bepaald bestedingsdoel (geormerkt geld) kunnen leiden tot een project. Bij projecten gaat het dus niet om de werkzaamheden i.h.k.v. het reguliere beheer maar om bijzondere activiteiten die we buiten het reguliere beheerwerk en met extra externe financiële steun willen uitvoeren. Uiteraard kunnen er voor het aspect Beheer wel projecten ingericht worden.

Het **beleid** van de stichting is er op gericht vernieuwingen, veranderingen, wensen, investeringen van enige omvang en met relatief grote kosten en een wat langere doorlooptijd projectmatig in te richten en uit te voeren. We zijn weliswaar geen grote organisatie maar we hebben wel degelijk veel ambities ! Doel is om elk jaar wel één of meerdere projecten uit te voeren en om daar sponsoren voor te vinden die onze doelstellingen steunen.

Daarvoor is een projectenportefeuille van groot belang. Een goed gevulde projectenportefeuille is voor onze interne aansturing op kosten van belang. Extern moeten we onze sponsoren goed duidelijk kunnen maken waaraan hun bijdrage aan projecten wordt besteed. Een goede discipline bij het werken met (begrotingen van) projecten is tevens mede basis voor de sturing op de stichtings-begroting. We willen geen 'open eind' projecten, niet in planning en uitvoering, maar zeker niet in financieel opzicht.

Projecten /-onderwerpen kunnen zowel door bestuursleden als vrijwilligers worden ingediend en worden, na goedkeuring door het bestuur, opgenomen in een projectenportefeuille. Het bestuur toetst of een project past binnen de doelstellingen en het beleid van de stichting en stelt tevens de prioriteit vast ten opzichte van andere projecten. Projecten moeten zowel inhoudelijk, planmatig als financieel (een eigen sluitende begroting) goed onderbouwd worden. Het project wordt pas 'definitief' (groen licht voor de start) als aan alle voorwaarden voor uitvoering en financiering is voldaan.

Beleid ten aanzien van projecten

Een in te dienen project dient te voldoen aan (minimaal) de volgende eisen:

- een algemene beschrijving;
- het doel i.c. het te behalen resultaat moet bijdragen aan de te behalen resultaten voor beheer of het verbeteren van de werkomstandigheden voor vrijwilligers;
- een beschrijving van de uit te voeren activiteiten / werkzaamheden en een realistische planning;
- een sluitende begroting (incl. eventueel een definitieve toezegging van medefinanciering door derden).

Voorbeelden van projectonderwerpen voor de komende beleidsperiode

- Aanschaf / vervanging machines, gereedschap en veiligheidsmiddelen voor beheer en onderhoudswerk;
- Onderzoeksprojecten voor stimuleren fauna (o.a. bunkers / kasten vleermuizen), verbeteren biotopen;
- Onderzoeksprojecten voor herstelbeheer van onze akkers;
- Herinrichten terreinen en / of herstel van historische landschapselementen;
- Kledingprojecten voor nieuwe vrijwilligers;
- Herinrichting bospoel Horstermaat.

Doelstellingen op gebied van Projecten in deze beleidsperiode

Projecten die we willen uitvoeren zijn primair

- gericht op het beheer en onderhoud van de terreinen en het vergroten van de biodiversiteit of
- gericht op het verbeteren van de werkomstandigheden en veiligheid voor / van vrijwilligers.

- Alle voorziene werkzaamheden (niet het reguliere beheerwerk) van enige omvang zijn op jaarbasis projectmatig beschreven, ingediend en door het bestuur bekrachtigd en geprioriteerd;
- De projectenportefeuille omvat permanent ten minste 5 projecten die zowel inhoudelijk (ecologisch, landschappelijk) goed uitgewerkt zijn. Tevens zijn de projecten voorzien van een deugdelijke begroting;
- Het doel is om minimaal 1 project per kalenderjaar uit te voeren;

De bospoel op de Laarbraak bij Ruurlo kan wel een opknapbeurt gebruiken.

Van der Lugt stichting Beleidsplan 2024 – 2028

8. Financiën

8.1 Algemeen

De stichting is opgericht uit de nalatenschap van G.A. van der Lugt, de naamgever van de stichting. In de loop van tijd is dat kapitaal door goed beheer en de (eind vorige eeuw) meewerkende economie gegroeid. Weliswaar heeft een onvoorziene recente (2023) afwaardering van certificaten (met een laag risicoprofiel) van de Triodos-bank geleid tot een krimp van het vermogen, desondanks ligt er een goed en reëel financieel fundament; maar we zijn zeker niet rijk.

Het tot nu toe gevoerde 'zuinige' of beter gezegd zorgvuldige beleid willen we in de komende jaren voortzetten. Het streven is gericht op het in standhouden van ons kapitaal met beleggingen met een laag risicoprofiel (spaardeposito's) zodat het rendement gebruikt kan worden voor bestedingen op het gebied van beheer en onderhoud en als buffer voor mindere tijden.

8.2 Inkomsten versus uitgaven

De inkomstenbronnen van de stichting zijn beperkt: de interest van het eigen kapitaal op spaarrekeningen is de afgelopen jaren vrijwel nihil geweest. Beleggingen leveren een redelijk dividend op in de vorm van cash dividend of herbeleggingen.

De twee belangrijkste inkomstenbronnen zijn de subsidies voor Natuur en Landschap (SNL) en Agrarisch Natuurbeheer (ANLB). Daarnaast zijn er in beperkte mate inkomstenbronnen als donaties, giften en opbrengsten van de natuurterreinen.

Inkomsten uit fondsen die incidenteel onze projecten ondersteunen blijven belangrijk de komende jaren. Daarom is het van belang tijd te steken in kwalitatief goede plannen ter onderbouwing van aanvragen bij fondsen.

De eigen bezittingen genereren slechts in zeer beperkte mate inkomsten. Dat zal nog verder afnemen omdat de beleidskeuze is gemaakt om onafhankelijk van de agrarische sector te zijn bij het beheer van hooilanden en akkers. We zullen in de komende jaren duidelijke keuzes maken waar we het geld aan uit willen geven en waaraan niet..

Er zijn nog in beperkte mate inkomsten uit houtopbrengsten. De houtprijzen zijn op dit moment hoog. Het is interessant op zich dat kappen van bomen om daarmee opbrengsten te genereren is zeker niet ons doel. Wij kappen uitsluitend op basis van hetgeen nodig is voor het reguliere beheer of het terugdringen van uitheemse soorten (Noorse esdoorn, Amerikaans eiken etc.).

De vraag (die wij in de komende beleidsperiode moeten beantwoorden) is echter of wij als natuurorganisatie mee willen blijven werken aan het stoken van hout gezien de daaraan voortvloeiende duurzaamheids-, gezondheids- en milieuproblematiek.

Het beleid is erop gericht om alle uitgaven voor vaste lasten en de kosten voor het beheer en onderhoud van terreinen uit deze inkomstenbronnen te financieren. In uitzonderingsgevallen wordt de financiële buffer aangesproken voor aanschaf van onontbeerlijk materiaal.

8.3 Buffer

De financiële buffer bestaat grotendeels uit de continuïteitsreserve, dat is in feite "geormerkt" geld dat gereserveerd wordt voor de aankoop van nieuwe gronden en terreinen, mits deze voldoen aan de aankoopcriteria. Deze reserve wordt in principe niet gebruikt voor het regulieren beheer en onderhoudswerk.

8.4 Investerings

Op gebied van investeringen ligt de prioriteit bij het aanschaffen van gereedschappen en machines die de uitvoering van het gewenste beheer van de natuurterreinen efficiënter maken en/of die het werk van onze vrijwilligers veiliger en lichter maken.

In de komende beleidsperiode zal in de Achterhoek door de provinciale overheid nieuw ingerichte natuur te koop aangeboden worden. Mogelijk zijn daar percelen bij die voor de stichting (qua natuurwaarde) interessant zijn. Indien mogelijk en met in achtname van onze aankoopcriteria zullen we zeker tot investering bereid zijn. Dat zullen we dan doen met eigen middelen, zonder externe financieringen.

8.5 Jaarrekening / Samenstellingsverklaring

Jaarlijks wordt aan een extern kantoor opdracht gegeven voor samenstellingsverklaring. Onze boeken i.c. de boekhouding wordt door een accountant gecontroleerd. De uit de opdracht tot accountantscontrole voortvloeiende

Jaarrekening i.c. de Balans, Verlies en Winstrekening en de toelichting daarop worden gepubliceerd op onze website conform de verplichting voor ANBI-organisaties..

8.6 Financiële vooruitzichten

Op grond van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen blijven de vooruitzichten op de langere termijn echter minder rooskleurig.. Het bedrijfsleven is momenteel sterk gericht op haar eigen duurzaamheid en groene projecten. Hierdoor blijkt er weinig belangstelling om onze groene projecten te steunen. Deze ontwikkelingen zullen hun stempel drukken op het te volgen financiële beleid van de stichting voor de komende jaren.

Doelstellingen

De doelstellingen en het financieel beleid zijn gericht op consolidatie van en risicobeperking voor de continuïteitsreserve en de ontwikkeling van nieuwe financiële bronnen. Qua uitgaven ligt de prioriteit verder vooral bij Beheer en Onderhoud en uitgaven voor het verbeteren van werkomstandigheden / veiligheid voor/van vrijwilligers. De resultaten van het financiële beleid willen we bereiken door:

- ons vermogen niet risicovol te beleggen en ook aan risicospreiding te doen i.h.k.v. de Rijksregeling voor deposito garanties;
- ons vermogen te beleggen in duurzame, groene projecten, zo mogelijk in de eigen regio, maar met aandacht voor verdedigbare locaties;
- te onderzoeken of crowdfunding projecten voldoen aan onze voorwaarden voor duurzaamheid en risicobeperking;
- te bankieren bij banken die duurzaamheid en regionaal belang actief uitdragen en daadwerkelijk uitvoeren;
- het beheren en in stand houden van een continuïteitsreserve die als basis dient voor de interestinkomsten (depositorekening 5-jaar vast of groene duurzame projecten);
- het bedrag boven de vaste continuïteitsreserve te gebruiken als werkkapitaal om (bijvoorbeeld) i.g.v. nieuwe verwervingen de kosten te kunnen voldoen;
- in beginsel geen leningen of hypotheekleningen aan te gaan voor nieuwe verwervingen;
- het minimaliseren van de bestuurs- en andere vaste kosten ten faveure van de uitgaven die direct ten goede komen aan het beheer van de natuurterreinen. Streven is om de bestuurskosten maximaal 5 % van de begroting te laten bedragen;
- het voeren van een actief beleid van (financieel) goed onderbouwde projecten die als basis dienen voor fondswerving bij derden;
- het voeren van een actief beleid om donateurs / 'vrienden van' langdurig aan de stichting te binden;
- het voeren van een actief beleid met betrekking tot schenkingen en legaten; Bij een notariële (meerjarige) schenking van 500 euro per jaar neemt de stichting de notariële kosten voor haar rekening; We stimuleren het gebruik van de door de fiscus erkende 'onderhandse akten' i.g.v. meerjarige schenkingen;
- het voeren van een actief beleid om beheer en onderhoud (met behulp van vrijwilligers) zelf uit te voeren en minimaal uit te besteden. In de lijn daarvan streven we op langere termijn naar verwerving van eigen materiaal om jaarlijks terugkerende kostenposten van bijv. loonbedrijven (maaieren, grondbewerking etc.) terug te dringen; (soms is huur van machines een betere oplossing gezien het beperkte gebruik);
- ondersteuning van publicaties (door derden) in de streektaal en –geschiedenis in deze beleidsperiode beperkt te begroten en niet zelfstandig publicaties uit te geven;
- in de begroting in deze beleidsperiode jaarlijks een beperkt budget op te nemen voor ondersteuning cultuurhistorische projecten van derden;
- geen projecten te starten zonder een sluitende begroting;

Doelstellingen financieel beleid voor deze beleidsperiode

- Consolidatie van en risicobeperking voor de continuïteitsreserve;
- Ontwikkeling van nieuwe extra inkomstenbronnen (minimaal € 2.500,- per jaar);
- Sturing inkomsten / uitgaven voor beheer en onderhoud per terrein op basis van de inkomsten die gegenereerd worden door SNL en ANLB subsidie;
- Actief beleid om uitbreiding van het aantal vrienden / donateurs te realiseren;

9. Streektaal, -Geschiedenis, Cultuur en Historie

Bij de oprichting van de stichting was het doel van de initiatiefnemers om een restauratie- en publicatiefonds op te richten. Het eerste doel werd in de jaren '60 bereikt door de restauratie van korenspieker Kössink in Winterswijk-Huppel.

Daarnaast was een tweede doel het ondersteunen van uitgaven op het gebied van de streektaal en de geschiedenis van de Achterhoek en de Liemers. Inmiddels is de Liemers als werkgebied geschrapt uit de statuten.

Nog steeds echter is de Van der Lugt stichting een Culturele ANBI die zich sterk maakt voor het streekeigene, de streektaal en de Achterhoekse streekcultuur. Ook heeft de stichting ook nog steeds een rijks (archeologisch) monument in haar bezit (de Ruitenburgerschans in het Woold) dat beheerd en onderhouden wordt.

In de loop der jaren hebben ook andere organisaties zich gericht / gespecialiseerd op het gebied van de streektaal en de streekgeschiedenis. Bijvoorbeeld de meester Heuvelstichting, mr. H.J. Steenbergen-Stichting, de Dialectkring Achterhoek en Liemers, het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, plaatselijke historische en heemkundige verenigingen en andere vergelijkbare organisaties. Waar mogelijk werkt de Van der Lugt stichting samen met deze organisaties en steunt waar mogelijk hun initiatieven.

De Van der Lugt stichting wil haar werkzaamheden op dit terrein dus blijven voortzetten maar onderkent daarbij wel dat zij daar geheel zelfstandig organisatorisch en financieel niet toe in staat is. Om die reden zoekt de stichting dan ook vooral de samenwerking met de genoemde organisaties om publicaties die van voldoende kwaliteit zijn en waarvoor interesse bestaat bij het publiek, financieel mogelijk te maken. In bepaalde gevallen kan dat betekenen dat de stichting de steun 'beperkt' tot uitsluitend financiële ondersteuning van activiteiten die andere organisaties feitelijk uitvoeren. In de voorliggende periode zal tevens worden nagedacht over het vormgeven van strategische allianties voor de lange termijn.

Rijks (archeologisch) monument de Ruitenburgerschans in het Woold

Gezien de financiële mogelijkheden van de stichting zullen we noodgedwongen keuzes moeten maken. Daarbij ligt het in de komende beleidsperiode niet voor de hand dat wij op het gebied van streektaal en geschiedenis zelf initiatieven ontwikkelen. Wel heeft het onderwerp onze sympathie en hebben we de intentie kwalitatief hoogwaardige uitingen van de streektaal te ondersteunen, mits dit binnen onze mogelijkheden ligt. Onze prioriteit daarbij ligt daarbij in eerste instantie bij projecten op regionaal niveau (Achterhoek). In tweede instantie hebben lokale projecten onze aandacht;

Voorwaarde voor steun is dat de initiatiefnemers een deugdelijke begroting kunnen voorleggen en dat de steun direct ten goede komt aan het doel.

Doelstellingen Streektaal, Geschiedenis, Cultuur en Historie in de komende beleidsperiode

- De ondersteuning van kwalitatief hoogwaardige uitingen van de Achterhoekse streektaal;
- De ondersteuning van regionale geschiedschrijving van natuur, landschap en watersystemen in de Achterhoek;
- De ontwikkeling van (strategische) samenwerkingsvormen met gelijkgezinde organisaties;

10. Inzet van vrijwilligers

10.1 Algemeen

De Van der Lugt Stichting is een 'kleine speler in het veld' als het gaat om natuurbeheer en bescherming van het Achterhoekse landschap. Echter, de omvang en de verschillende natuurtypen die een rol spelen op onze terreinen is wel zodanig dat we het bijbehorende werk niet als bestuur alleen kunnen uitvoeren. En dat willen we ook nadrukkelijk niet. Juist omdat we een organisatie zijn zonder enige overhead kunnen we de lijnen tussen organisatie i.c. het bestuur en de vrijwilligers kort houden.

Ons doel is bij het werk gebruik te maken van een groep vrijwilligers die afkomstig is uit en dus betrokken is bij de eigen woon- en leefomgeving, de regio, het Achterhoekse landschap.

We streven er nadrukkelijk naar dat vrijwilligers betrokken zijn bij het wel en wee van onze organisatie, onze terreinen en het eindresultaat van het werk. Positieve resultaten, hoe klein ook, werken stimulerend. Ook de educatieve component is belangrijk. Al werkend en rondkijkend neemt de kennis van natuur, de soorten, het beheerwerk toe. We stimuleren het volgen van cursussen op gebied van ecologie, herkenning van soorten en landschapshistorie.

Het is ten slotte ook onze gezamenlijke leefomgeving waar we ons best voor doen. De samenwerking heeft ook een sociale functie: er is tijdens het werk tijd voor Achterhoekse gezelligheid en een praatje. Lief en leed wordt gedeeld.

Schoonmaken / maaien van de poelen op Bosmans Brook bij Mariënvelde

10.2 Binding

De vrijwilligers zijn ons 'kapitaal' in het veld. Het beleid is erop gericht om vrijwilligers langdurig aan ons te binden. Dat doen we door hen te voorzien van deugdelijke schoeisel en kleding waarin ook in natte en koude omstandigheden veilig gewerkt kan worden. Kleding voorzien van ons logo heeft ook zichtbaarheid en een positieve uitstraling tot doel.

Het werken op onze terreinen is op vrijwillige basis uiteraard. Het beleid is erop gericht dat eenieder vrij is om mee te doen op de momenten dat het hem/haar goed uitkomt. Daartoe wordt periodiek een werkschema gecommuniceerd waarop men kan 'intekenen'. De werkzaamheden worden in principe beperkt tot een dagdeel (9 u tot max. 12.30 u) zodat er tijd / ruimte blijft voor andere verplichtingen.

Onze terreinen concentreren zich rond de regio Ruurlo / Borculo en Winterswijk. We streven ernaar om vrijwilligers 'regio breed' in de Achterhoek in te zetten. We vinden het belangrijk dat vrijwilligers ook betrokken zijn bij de terreinen in andere dan de directe eigen woonomgeving.

10.3 Veiligheid en gezondheid

Veiligheid tijdens het werk op onze terreinen staat voorop. De stichting heeft een veiligheidsprotocol vastgesteld. Daarin staat o.a. dat men zich aan de Arboret verplichtingen houdt en dat ook dat veiligheidsprotocol nageleefd moet worden tijdens de werkzaamheden in het veld. De leiding is altijd belegd bij een bestuurslid wiens aanwijzingen opgevolgd dienen te worden. Veiligheid tijdens het werk is daarnaast ook een gezamenlijke verantwoording. Op elkaar letten en aanspreken op onvoorzichtigheid en gevaren wordt gestimuleerd.

Veiligheid is ook gericht op gezondheid. In de vorige beleidsperiode zijn vrijwilligers in de gelegenheid gesteld om beschermend schoeisel, functionele kleding, gehoorbescherming aan te schaffen. Dat beleid wordt (mits financieel haalbaar) gecontinueerd en geldt dus ook voor nieuwe vrijwilligers die zich aanmelden.

Werkploeg D'n Leeg'n Könningstool bij Zieuwent

10.4 Werken met motorisch gereedschap.

Vrijwilligers die ingezet worden bij het werken met motorisch gereedschap (o.a. motorzagen) dienen gecertificeerd te zijn. De werkzaamheden worden zodanig georganiseerd dat inzet van machines en het opruimwerk zo veel mogelijk gescheiden plaats vindt;

Het beleid is er in deze beleidsperiode op gericht om uitstoot van motorisch gereedschap waar mogelijk te reduceren en het materiaal in de komende beleidsperiode te vervangen door duurzamer accu gereedschap;

10.5 Verzekering

Alle vrijwilligers zijn voor schade en ongevallen verzekerd via de gemeenten waaronder de terreinen vallen, t.w. Lochem, Bronckhorst, Oost Gelre, Winterswijk en Berkelland. Bovendien is de stichting voor WA-aansprakelijkheid verzekerd. Ook voor het werken met een trekker is een separate WA en opzittende verzekering afgesloten.

10.6 Onkostenvergoedingen

Kosten die door vrijwilligers gemaakt worden kunnen bij de penningmeester van de stichting worden gedeclareerd. Kostenvergoeding vindt plaats op basis van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in het Huishoudelijke Reglement van de stichting. Dezelfde regels en dezelfde vergoedingen gelden voor zowel bestuur als de vrijwilligers. Als afgezien wordt van onkostenvergoeding zijn de gemaakte daadwerkelijke kosten ook fiscaal aftrekbaar voor de Inkomstenbelasting omdat de stichting bij de Belastingdienst is geregistreerd als **(culturele) ANBI**. Als bestuur attenderen we de vrijwilligers op deze mogelijkheid maar uiteraard blijft het doen van een aangifte met aftrekposten ieders eigen verantwoordelijkheid.

10.7 Werkgroepen / eigen verantwoordelijkheid

Afgezien van het reguliere werk in het veld is er vaak meer te doen op de terreinen en in de werkschuur. Zo is er een uilen-(roof)voegel werkgroep die de kasten van steenuil, bosuil, en valkenkasten onderhoud en controleert op broedsel. Ook wordt een stuk verantwoordelijkheid voor het onderhoud van het gereedschap bij de vrijwilligers belegd. Er is een gereedschapscommissie die er voor zorg draagt dat het gereedschap schoon, scherp en gebruiksklaar is in het werkseizoen.

Werkploeg Schreuders Weide bij Haarlo

Doelstellingen Inzet Vrijwilligers

Voor het vrijwilligersbeleid hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Zowel bestuur als vrijwilligers werken onbezoldigd;
- Vrijwilligers werken met in achtneming van de ARBO-wetgeving en interne werk- en veiligheidsprotocollen;
- Alle vrijwilligers hebben veilige en functionele kleding;
- Vervanging gereedschap door duurzamer materiaal (transitie naar accu-gereedschap);
- Indien mogelijk werken we samen met gelijkgestemde organisaties (o.a. KNNV, IVN);
- Streefgetal voor het aantal (actieve) vrijwilligers is 35 a 40. Het doel is om zoveel mogelijk te spreiden over de gehele regio;
- Uitbreiding van het aantal vrijwilligers (voorkeur uit de directe omgeving) indien nieuwe gronden worden verworven. Als daartoe aanleiding is worden op lokaal niveau acties georganiseerd om nieuwe vrijwilligers te werven;
- De website en nieuwsbrieven worden actief gebruikt om vrijwilligers bij het wel en wee van de stichting te betrekken;
- Vaardigheden van vrijwilligers en het behalen van certificaten (bijv. bezit EHBO-diploma's, certificaten motorisch gereedschap en het volgen van cursussen (herkennen van bomen, struiken beheermethoden etc.) worden gestimuleerd;
- We streven ernaar om het werk waar mogelijk (en financieel haalbaar) door inzet van gereedschappen en machines te ondersteunen, daarvoor is de stichting bereid te investeren;

Zie ook de doelstellingen bij hoofdstuk 12 , ARBO en veiligheid

11. ARBO, Veiligheid en Privacy

11.1 ARBO-wetgeving

De Van der Lugt Stichting i.c. het bestuur van de stichting voert de beheerwerkzaamheden uit gezamenlijk met een groep vrijwilligers. Zonder vrijwilligers kunnen en willen we niet. Ze zijn dus erg belangrijk voor ons en we koesteren deze mensen die zich enthousiast en belangeloos voor onze doelstellingen en onze organisatie inzetten. Hun veiligheid staat voorop tijdens de werkzaamheden in het veld.

Afgezien van onze goede wil en ons eigen verantwoordelijkheidsgevoel dwingt de Arbeidsomstandighedenwet 1998 (Arbowet) ons om maatregelen te nemen. Strikt formeel genomen is de stichting in de zin van die wet een *'opdrachtgever die opdracht en toestemming geeft aan de coördinator van een vrijwilligers groep voor het uitvoeren van werkzaamheden en hiervoor toegang verschaft tot haar terreinen'*. Dat schept verplichtingen voor zowel de stichting, maar ook voor de vrijwilligers. Het is van belang dat we wederzijds onze verplichtingen kennen en nakomen.

Het werken in de natuur doen we met veel enthousiasme en we vinden het leuk. We werken ook met gevaarlijk gereedschap bijv. motorzagen, bijlen etc. en een ongeluk zit in een klein hoekje. Een vallende boom is in werkelijkheid altijd langer dan ingeschat ! We willen ongelukken dus voorkomen. Het beleid dat wij als stichting hanteren is direct afgeleid van de formele wetgeving. Uitgangspunt van beleid is dat we aantoonbaar binnen de kaders van deze wet werken.

11.2 Doelstellingen veilig werken in het veld

- **Protocol veilig werken:** in de vorige beleidsperiode is een **veiligheidsprotocol** opgesteld op basis waarvan in het veld gewerkt wordt. Vrijwilligers zijn (nieuwe worden) hiervan in kennis gesteld en worden geacht conform deze werkafspraken te handelen tijdens de veldwerkzaamheden;
- **Protocol voor werk-coördinatoren:** de leiding van het werk berust bij een bestuurslid/ werkcoördinator. Deze heeft kennis van de terreinen en is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van het werk. De coördinator houdt toezicht op veilig werken en spreekt mensen aan op onveilig gedrag en omstandigheden. Vrijwilligers dienen zich te houden aan de instructies van de coördinator;
- In principe wordt het werken met motorisch gereedschap (door gecertificeerde vrijwilligers) gescheiden van de opruimwerkzaamheden. Ervaren vrijwilligers die helpen bij de inzet van motorisch gereedschap dragen helmen met gezichts- en gehoorbescherming;
- Er wordt uitsluitend gewerkt met (bij voorkeur) meerderjarige vrijwilligers die bij de stichting als zodanig geregistreerd staan en dus bekend zijn;
- Minderjarigen (bijv. schooljeugd) kunnen bij de werkzaamheden betrokken worden indien schoolleiding en ouders toestemming geven. Daarbij dienen voldoende toezichthoudende volwassenen aanwezig te zijn;

- De werk-coördinator draagt zorg voor veiligheidsmaatregelen, t.w.:
 - telefoonnummers van hulpinstanties (politie, brandweer, ambulance);
 - vluchtwegen;
 - GPS-coördinaten (i.c. adres) voor professionele hulpverleners;
 - EHBO-materiaal
- De coördinator bepaalt het gebruik van gereedschap en bepaalt wie welk gereedschap gebruikt;
- Motorisch gereedschap (kettingzagen ed.) worden uitsluitend gebruikt door gecertificeerde bestuursleden / vrijwilligers;
- Certificaten worden driejaarlijks ververs. Zagers die met motorzagen werken worden verplicht deel te nemen aan opfriscursussen;
- Het besturen van voertuigen/machines wordt uitsluitend door ervaren vrijwilligers gedaan nadat men aan een instructiebijeenkomst heeft meegedaan en praktijkervaring heeft opgedaan;
- Vrijwilligers maken (verplicht) gebruik van veiligheidsschoeisel en gehoor- en gezichtsbeschermers en (bij gebruik kettingzagen) van veiligheidsbroeken en speciaal zaagschoeisel, helm en werkhandschoenen;
- Van de werkzaamheden en calamiteiten die zich eventueel voordoen wordt verslag gedaan in een Logboek;

Doelstellingen ARBO voor deze beleidsperiode:

- Alle bestuursleden die optreden als coördinator / werkbaas zijn gecertificeerd voor de motorische hulpmiddelen;
- Alle coördinatoren / werkbazen zijn gecertificeerde EHBO-ers of in staat om adequate hulp te verlenen;
- ARBO-/veiligheidsbeleid en instructies worden actief gecommuniceerd naar nieuwe vrijwilligers voordat ze ingezet worden op de terreinen;

11.3 Boomveiligheid

Onze terreinen zijn grotendeels vrij toegankelijk. Veelal wordt dat afgedwongen door de overheid als 'subsidieverstrekker'. En uiteraard willen wij ook dat de natuur die wij ontwikkelen en beheren gezien en beleefd wordt door bezoekers. Paden en publieke voorzieningen (bijv. bij de Ruitenburgerschans) moeten bewandelbaar blijven. Onveilige situaties als gevolg van dode en/of omgewaaide bomen, dode takken etc. bomen moeten worden opgeruimd. We richten ons daarbij specifiek op de terreinen die frequent door publiek bezocht worden en grenzen aan openbare wegen of paden.

Doelstellingen Boomveiligheid

- Alle risicobomen en situaties waar bomen of valhout risico's voor omwonenden, bezoekers, wandelaars etc. kunnen vormen zijn in kaart gebracht;
- Alle terreinen worden minimaal 1 x per jaar geïnspecteerd op o.a. aspecten als boomveiligheid en veiligheid voor het publiek
- Boomveiligheidscontroles / inspecties worden altijd op 'ad hoc basis' uitgevoerd na zware stormen;
- Het beleid is om expertise boomveiligheidscertificatie in eigen gelederen beschikbaar te hebben. Pas in 2^e instantie worden externe adviseurs voor dat werk ingeschakeld
- Alle werkzaamheden worden bijgehouden in een Logboek, incidenten, ongevallen, calamiteiten worden geregistreerd en zo nodig gemeld bij de autoriteiten;
- In het Jaarverslag wordt van de ondernomen acties verslag gedaan;
- De stichting draagt zorg (naast de vrijwilligersverzekering van Gemeenten) voor adequate WA-verzekeringen

11.4 Privacy

De stichting hanteert een privacy-beleid dat voldoet aan de vigerende wetgeving op dat gebied. Het privacy-reglement is gepubliceerd op de website. Het bestuur en de vrijwilligers dienen toestemming te geven voor het onderling bekendmaken van telefoonnummers, adresgegevens en het plaatsen van foto's op social media. De wensen van degenen die geen toestemming geven voor publicatie worden uiteraard gerespecteerd.

Doelstelling privacy:

- Aan alle vrijwilligers is het privacy beleid kenbaar gemaakt;
- alle bestuursleden en vrijwilligers hebben voor het vorenstaande schriftelijk hun besluit m.b.t. het ter beschikking stellen van informatie aan derden kenbaar gemaakt;

12. Public Relations en Communicatie

12.1 Algemeen

Wij vinden zichtbaarheid belangrijk en streven er naar om te laten zien wat wij doen en hoe wij onze doelstellingen verwezenlijken. Goede communicatie daarover is belangrijk. Wij willen ons werk actief, tijdig en met de juiste middelen communiceren.

De stichting, mits voldoende geïnformeerd op het betreffende dossier, treedt naar buiten als het gaat om natuur- en landschapsbescherming in brede zin. De houding is positief kritisch. We geloven meer in de eigen kracht, dan in het activistisch strijden. De stichting heeft daartoe ook enige jaren geleden een communicatieprotocol opgesteld. In 2024 zal dit plan worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld.

Spandoek logo

12.2 Naamsbekendheid

In de afgelopen beleidsperiode zijn stappen gezet om de herkenbaarheid van de stichting te vergroten. Als meer mensen kunnen genieten van ons werk, dan is dat winst. Gebleken is dat met name de communicatie richting lokale overheden en het publiek verbetering behoeft. We zijn nog onvoldoende bekend, waardoor veel contacten beginnen met de uitleg wie we zijn en wat we doen. De contacten met de provinciale overheid zijn goed. Daar zijn we wel bekend.

In de voor ons liggende beleidsperiode willen we onze naamsbekendheid vergroten bij zowel de lokale overheden als het publiek.

12.3 Website

De stichting beschikt over een website met een schat aan informatie. Het primaire communicatiekanaal in de voorgaande jaren was altijd de website, aangevuld met social media en nieuwsbrieven. De website is qua veiligheid op orde (https) maar technisch en functioneel gezien aan het eind van z'n lifecycle.

Er is een vaste groep vrijwilligers die samen de functie 'Webmaster' vervult. De komende jaren wordt gewerkt aan een upgrade van de website waarbij met name de interacties van website bezoekers d.m.v. webformulieren aandacht krijgt.

De website is en blijft de komende jaren de primaire functie behouden.

12.4 Social media

Naast de website is de constatering dat social media als Twitter en Facebook eenvoudiger zijn, een lagere drempel hebben en een groter bereik kennen. Echter: de vraag is wel of alle gebruik van 'social media' even effectief is of dat keuzes gemaakt moeten worden. Instagram en snapchat zijn naar ons oordeel meer voor een doelgroep die niet de onze lijkt te zijn.

In algemene zin speelt ook mee dat het gebruik en het imago van bepaalde social media zodanig is dat wij ons daarmee niet willen vereenzelvigen.

Recent is een zakelijk **LinkedIn** account aangemaakt. Doel is om daarmee op de zakelijke markt geïnteresseerden in onze projecten te bereiken voor mede financiers. **YouTube** is een goed platform om de diverse filmpjes die tijdens het werk of door derden bij het bezoek aan terreinen gemaakt zijn. Daarbij is ook het toenemende gebruik van drones opvallend.]

De stichting beraadt zich de komende periode op de communicatiemiddelen die voornamelijk ten doel hebben om een grotere naamsbekendheid op te bouwen en een grotere groep mensen te bereiken.

Samenvattend gebruik social media

- Intensivering van het gebruik van LinkedIn;
- Ontwikkeling van een eigen YouTube kanaal;

12.5 Nieuwsbrief

Het beleid is er op gericht om per kalenderkwartaal een nieuwsbrief te verspreiden. De geïnteresseerde lezer krijgt informatie over de werkzaamheden, de resultaten van ons werk, nieuwe projecten etc. Het aantal lezers van de nieuwsbrief groeit gestaag en de response is zeer positief.

Response is er ook in de vorm van nieuwe vrijwilligers en donateurs / schenkers.

Het beleid ten aanzien van de nieuwsbrief wordt de komende jaren voortgezet.

12.6 Publiekacties

De stichting wil breed laten zien wat we doen, waarom we dat doen en welke resultaten we behalen. De eerder genoemde metingen t.a.v. de aanwezigheid en toename van flora/fauna (zie hoofdstuk 6 Beheer) , kunnen daartoe bijdragen. Ook willen we (in beperkte mate en voor zover niet schadelijk voor de natuurontwikkeling) één of meer terreinen gebruiken voor publiekacties.

12.7 De educatieve functie

De educatieve functie die het werk en de natuurterreinen in zich heeft, wil de stichting doorgeven aan de jongere generatie(s). We willen jongere generaties zien dat natuurbeheer nodig en nuttig is. Nieuwe generaties Achterhoekers moeten ons werk overnemen

12.8 Interne communicatie

Uit efficiencyoverwegingen willen we onze interne communicatie ook verbeteren door een structuur in te richten waarbij de toegankelijkheid van het secretariaatsarchief beter wordt voor bestuursleden.

Ook het werken in de Cloud wordt de komende beleidsperiode aangepakt. .

Doelstellingen PR en Communicatie

- Aantoonbaar vergroten naamsbekendheid bij lokale overheden en publiek;
- Resultaten van het werk zichtbaar maken door metingen;
- Waar mogelijk laten zien wat we doen, waarom we het doen en welke resultaten het werk oplevert (o.a. Nieuwsbrief)
- Lobbyen (niet activistisch, maar wat vinden wij belangrijk)
- Functionele upgrade van de website;
- Een eigen YouTube kanaal en inrichten van ons LinkedIn account;
- Terugdringen “rondpompen” van papier en bestanden, werken in de Cloud

13. Samenwerking

Op het speelveld waarop wij als stichting actief zijn in onze regio werken veel grote en kleinere organisaties. Onze terreinen grenzen aan elkaar, onze activiteiten raken elkaar en soms vissen we in dezelfde vijver.

Gelukkig hebben wij geen hekken om onze terreinen. De natuur geeft ons het beste voorbeeld: er bestaan geen grenzen voor vogels en planten. Beheer van terreinen zonder ons af te vragen hoe dat beheer uitwerkt 'bij de burens' en zonder ons te bekommeren over de vraag of we dat beheer in samenwerking niet efficiënter hadden kunnen doen is ongewenst. Als natuurorganisatie hebben we te maken met burens, het waterschap, gemeenten, toeristen, agrariërs etc. Mensen die betrokken zijn bij onze stichting (bijvoorbeeld als vrijwilliger) zijn dat soms ook bij andere natuurbeheerorganisaties. Het een hoeft het ander niet in de weg te staan.

Uit overwegingen van efficiency, kostenbesparing en synergie-effecten zullen we de samenwerking soms ook noodgedwongen moeten zoeken. Een kleine organisatie als onze stichting die drijft op het werk van onbezoldigde vrijwilligers kan niet alle expertise, menskracht en middelen in eigen huis hebben. Samenwerking is binnen ons netwerk een noodzaak. En dat is ook goed, het levert vaak inspirerende contacten op.

In de samenwerking met al die partijen is het goed om vanuit de eigen organisatie een helder en consistent beeld te hebben van datgene waar we voor staan, wat we willen bereiken en hoe we dat willen doen (en ook wat we per se niet willen). Dat beeld moeten we ook consequent uitdragen en voor ogen houden als we afspraken maken met derden. Vanuit de visie op samenwerking is het ook goed te weten waar je als organisatie goed, minder goed of kwetsbaar in bent. Samenwerking kan versterkend werken zowel naar de eigen organisatie als de andere partij. Anderen kunnen je een spiegel voorhouden. Dat kan erg inspirerend werken. Onze houding dient open minded te zijn.

Goede samenwerking heeft een zekere mate van zakelijke benadering niet uit te sluiten: in de afgelopen beleidsperiode zijn alle bestaande (soms mondelinge) afspraken voor gebruik van terreinen dan wel vormen van samenwerking vastgelegd in meerjarige overeenkomsten.

De Van der Lugt stichting wil, met oog voor het behoud van de eigen identiteit, daar waar mogelijk en noodzakelijk die samenwerking zoeken.

Doelstellingen op gebied van samenwerking:

De doelstelling uit de vorige beleidsperiode om alle bestaande (mondelinge) overeenkomsten af te stemmen op het actuele beleid en vast te leggen in eenduidige meerjarencontracten / overeenkomsten is **gerealiseerd**. Ook voor de komende periode geldt dat afspraken met derden schriftelijk worden vastgelegd.

- Bij de verwerving van terreinen gelegen aan waterlopen (beken/rivieren) zoeken we de samenwerking met het waterschap (WRIJ) bij de afstemming met het natte en droge beheer. Als voorbeeld moge dienen de kwalitatieve verplichting bij de verwerving van de kavels rond het Oossinkbos (Bemersbeek), Oedingsebeekdal (Bovenslinge), Lebbenbruggerkamp (Slinge) en het Hartelergoorbosje (Slinge);
- Bij complexe onderwerpen als bijv. subsidies zoeken we de samenwerking met Agrarische Natuur Verenigingen (ANV's) en/of de overkoepelende Achterhoekse organisatie (VALA);
- Bij grote beheerwerkzaamheden en complexe projecten die kennis vergen die we niet in eigen gelederen hebben roepen we het advies en de van professionals in;
- Op gebied van ondersteuning van activiteiten van derden (op het gebied van de streektaal en cultuurhistorie) zoeken we de samenwerking met andere gelijkgezinde organisaties zoals de streektaalorganisaties die in het gebied actief zijn en de plaatselijke historische en heemkundige organisaties, waarbij wij kiezen voor de regionale en niet voor de plaatselijke insteek;
- Voor het toekomstbestendig vastleggen van data en het digitaliseren van ons archief zoeken we de samenwerking met het Erfgoedcentrum in Doetinchem

Bijlage

Van der Lugt stichting

Samenstelling bestuur en contactgegevens

Bestuursleden:

Leo Molenbroek	Voorzitter	Ruurlo
José Lamain	Terreinbeheerder	Ruurlo
Henk Graven	Secretaris	Lochem
André Welmerink	Penningmeester	Ruurlo
Huub te Welscher	Lid	Lichtenvoorde

Contactgegevens

De Van der Lugt Stichting is te bereiken:

via de website www.vanderlugtstichting.nl
via het e-mailadres: info@vanderlugtstichting.nl

via het secretariaat: H.J. Graven
Akkerwinde 4
7242 MX Lochem
hgraven@vanderlugtstichting.nl

RSIN / Fiscaal nummer 8038.46.976
Inschrijfnummer KvK 41038453
Bankrelatie / IBAN NL53 TRIO 0390952249

Bijlage 1 Resultaten Beleidsperiode 2019 - 2023

In de achter ons liggende beleidsperiode werd een groot aantal activiteiten en projecten uitgevoerd en werden mooie resultaten behaald met hulp van onze onvolprezen vrijwilligers en steun van donateurs.

Steun ontvangen van derden

De projecten konden in veel gevallen gerealiseerd worden met steun van fondsen van derden. In de afgelopen beleidsperiode werden financiële bijdragen en praktische steun ontvangen van verschillende organisaties, t.w.: :

Provincie Gelderland, St. Landschapsbeheer Gelderland, ANV 't Onderholt, de VALA, Jaap van Duijn Vogelfonds, Fonds Gravin van Bylandt, Natuurfonds SBNL (Baron en Baronesse v Hemert tot Dingshof Coldewey), Pr. Bernhard Cultuurfonds, Leerlingen OBS Kotten, Roelvink Fonds, Fonds de Roos Gesink, Fonds Stichting Van der Hucht De Beukelaar, KNNV afd. Oost Achterhoek, St Marathon Winterswijk, Dinamo Fonds, Lions Lochem / Berkelland West, Verz. mij OVM en niet in de laatste plaats onze particuliere donateurs en schenkers;

Projecten Natuur en Landschap

Project Tichelmansbos	Herinrichting naar vochtig hakhout;
Project Boomkikker	Herinrichting poelen en biotoop boomkikker;
Project Ligtenbargs Weide	Herinrichting nieuwe natuur (Faunairijk grasland en struweelzone);
Project boomveiligheid	In kaart brengen locaties en risicobomen;
Project bosbeheer	Beleid houtvelling en verkoop gestructureerd;
Project akkerbeheer	Beleid ingezet voor kwaliteitsimpuls natuurakkers;
Project maaibeheer r	Realisatie Sinus beheer voor alle hooilandjes en weide;
Project Certificering	Certificering SNL natuurbeheer gerealiseerd;
Project ANLB	Agrarisch Natuurbeheer, contracten afgesloten met VALA;
Project vleermuizen	Cursus geïnitieerd en gevolgd;
Project vleermuizen	Aankoop batdetectoren
Project wildcamera's	Aankoop wildcamera's
Project vogelkasten	Nestkasten voor Steenuil, Bosuil en Valk;
Project natuurtypen	Alle natuurtypen van alle terreinen in kaart gebracht;
Project exoten	Bestrijding, Amerik. Vogelkers, Japanse Duizendknoop, Reuzen springbalsemien en Watercrassula;
Project bospoel	Vrijzetten en herinrichten bospoel Laarbraak (nog niet afgerond);

Projecten Machines en gereedschappen

Machines	Aankoop 1 ^e Fendt Tractor en 2 ^e Fendt Tractor (met cabine);
Machines	Aankoop kipper;
Machines	Aankoop hakselaar;
Machines	Aankoop maaibalk;
Gereedschappen	Diverse projecten aankoop gereedschappen;
E-gereedschap	Aankoop elektrische motorzagen;

Projecten Organisatie

Project Veldschuur	Afronding realisatie werkschuur / inrichting;
Project Korenspieker	Diverse restauraties uitgevoerd;
Jachtbeleid	Beleid uitfaseren jachtcontracten ingezet en afgerond;
Verzekeringen	Bestuurdersaansprakelijkheid;
Vlasoven	Schenking en verplaatsing vlasoven naar oorspronkelijke locatie (Woold);
Korenspieker	Verkoop spieker aan St. GL&K;

Projecten vrijwilligers

Project veiligheid	Certificeringen zagen en veiligheid;
Project kleding	Werkkleding vrijwilligers (meerdere projecten);
Project jassen	Winterjassen vrijwilligers;

Public Relations

Nominatie	Nominatie Willem Sluiter prijs
Logo / beeldmerk	Ontwerp en realisatie nieuw logo en beeldmerk;
Website	Technische update en veiligheids-certificering;

ANBI

Project van derden	Op kleine schaal werd financiële steun vertrekt aan 7 projecten van derden op gebied van cultuur, historie en het Achterhoekse dialect.